

Zelzele kurbanlarının resmî sayısı : 25 bin ölü

**Dahiliye ve Sıhhiye Vekilleri
dün Mecliste izahat verdiler**

Yıkılan binaların sayısı 30 bine yakın

Şimdiye kadar 8 bin
yaralı tesbit edildi

**Kemalpaşa kazası
tekrar sel âfetine maruz**

**Karacabey ovası hâlâ bir
deniz manzarası arz ediyor**

**10 köy sular tarafından çevrilmiştir,
köyler arasında motör işliyor**

**İzmirde Kemer ve Kızılçullu istasyonları arasındaki
arazide bir heyelân başgösterdi**

Ankara 10 (Hususi) — Meclisin bugünkü toplantısında Dahiliye Vekili Faik Öztürk ve Sıhhiye Vekili Hulûsi Alataş zelzele felâketi etrafında uzun beyanatta bulunmuşlardır. İlk önce kürsüye gelen Dahiliye Vekili demiştir ki:

«Arkadaşlarım; söze başlarken en evvel sizleri ye sizlerin vasıtasile aziz mil - letimizi taziye etmeği vazife bilirim. Uğradığımız felâket cidden büyük ve çok acıdır.

Biraz sonra Sıhhat ve İçtimâl Muavenet Vekili arkadaşımın sahil rakamlarını dinliyeceğiniz ve hile 25 bine yakın masum vatandaş kaybettik. Sekiz bin (Devamı 8 inci sayfada)

Orduda yıkılan bir caminin minaresi

İstanbulun yardımını bir milyona yaklaşıyor

Şehrimizde misafirhanelere yerleştirilen felâketzedeler (Yazısı 10 uncu sayfada)

Şimal denizinde yarım saat süren bir hava muharebesi oldu

Londra 10 (Hususi) — Bu akşam hava nezareti tarafından negredilen bir tebliğde, İngiliz ve Alman tayyareleri arasında bir muharebe cereyan ettiği bildirilmektedir.

Şimal denizi üzerinde vukubulan bu muharebeye, her iki taraftan müteaddid tayyareler iştirak etmişlerdir. Alman filosu yeni «Me 110» tipinde Messerschmitt (Devamı 3 üncü sayfada)

Yeni romanımız Cennetlik günahkârlar

**Bir kadının
anlattıkları**

Meraklı, hareketli ve
yepyeni bir mevzu

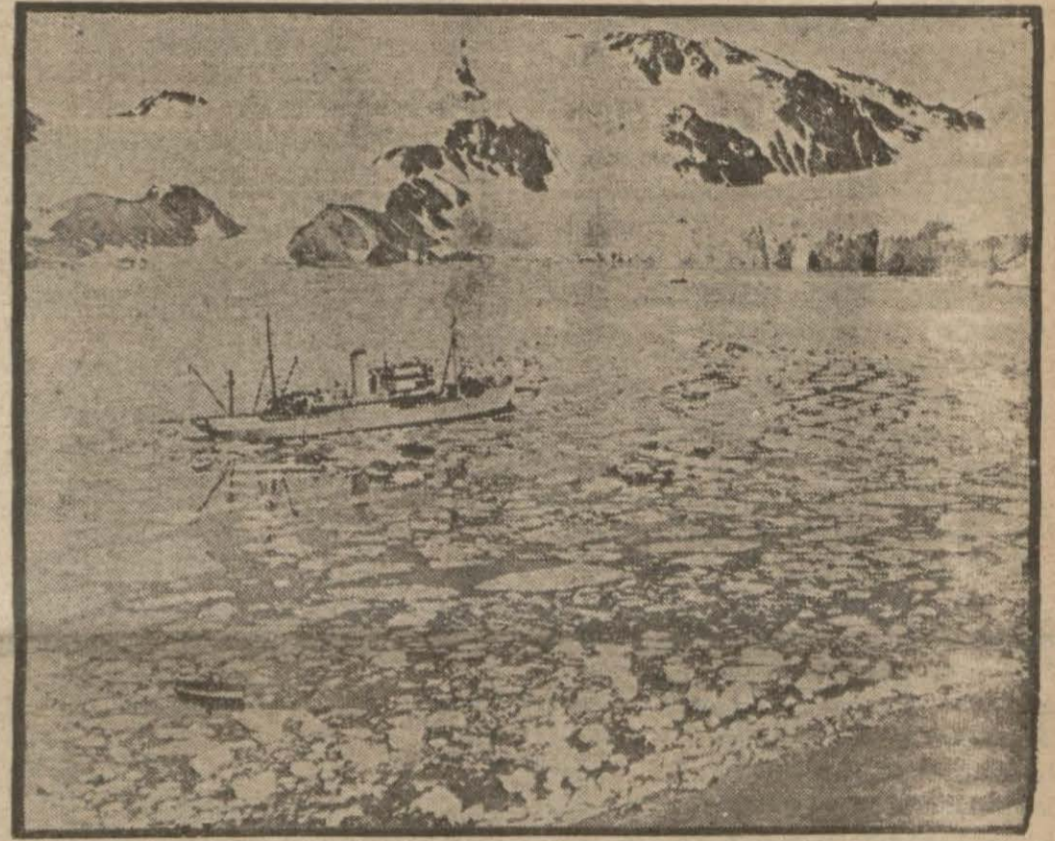
Mevsimin en güzel
eserlerinden biri

[Pek yakında]

Dünyaya ne oldu?

Buz denizinde yaz sicağı!

**Karadeniz sahilleri ise
buzlar içinde!**

Buz denizinden bir görünüş

Moskova 10 — Havada şimdiye kadar görülmedik bir hararet tahavvülü kaydedilmektedir. Buz denizinin şimali garbisinde bir sıcak dalgası esmektedir. Hararet sıfırın üstüne çıkmıştır ve yükselmektedir.

Buna mukabil Ukranya ve Karadeniz Odesa sahilleri de donmuştur.

Merkezî Asyada ise bu mevsimlerde hararet sıfırın altında 35-40 dereceyi inerken dün sıfırın üstünde 20 kaydedilmiştir.

Moskovada ise hararet sıfırın altında 32 dereceyi muhafaza eylemektedir.(A.A.)

Tütün hazinesi Erbaanın ve köylerinin acıklı hali

Erbaadaki mahpuslar da enkaz altından yüzlerce vatandaş kurtardılar ve tekrar hapisaneye döndüler

Erbaa (Zelzele mıntakasında bulunan kiki bir tütün hazinesi olan «Erbaa»nın muharririmizden) — Bu mıntakanın ha- (Devamı 8 inci sayfada)

Müstehcen roman davası alevlendi

Müddeiumumî Hikmet Onat, «Afrodit,, i mahkûm ediyor

Dünkü muhakemede müddeiumumî iddia makamını bizzat işgal etti, müdafaa vekili yerinde de yeni avukat olan bir başka romancı bulunuyordu

Efkârı umumiyenin büyük bir merakla takip ettiği ve matbuatın da bu alâkaya geniş ölçüde iştirak etmekte olduğu «Afrodit» davasına asliye 7 nci mahkemesinde dün de devam edilmiştir.

Celse açılınca, salona dolan halk, gazeteciler ve münevverler, bir anda, iki sürprizle birden karşılaşmışlardır. Bunlardan biri senelerdenberi ilk defa olarak, makamı iddiayı müddeiumumî Hikmet Onatın bizzat temsil etmesi; diğeri de suçluların avukatı mevkiinde romancı Esad Mahmud Karakurdun bulunuşudur. (Devamı 4 üncü sayfada)

Esad Mahmud

Hikmet Onat

Hergün

Kooperatif ihtiyacı

Yazan: Muhittin Birgen

Dünkü yazımda köyün iktisadi teşkilâtından bahsediyordum. Köyü teşkilâtlandırmanın yegâne yolu kooperatiftir. Şu halde köylerimizi - fakat sade köylerimizi değil, şehirleri - mizi de istihlak bakımından - teşkilâtlandırmak işi en mübrem ihtiyaçlarımızdan biridir.

Mademki böyledir, ne duruyoruz, hemen köylerimizi kooperatiflerle tehziz edelim?

Fakat, kazın ayağı da, maalesef böyle değildir. Kooperatif, gayet ince, gayet nazik bir makinedir. Bu makinenin nezaketini iyice anlatmak için, son sene esnasında üzerinde hayli söz söylenmiş olan bir misal alalım: Hani şu bizim Deniz yollarının Almanyaya sipariş ettiği vapurların yeni sistem kazanları yok mu, işte bunlar gibi. Bu kazanlar gayet idareli, gayet güzel şeylerdir. Fennin en ileri gitmiş olan tecrübelerinden istifade edilerek vücutte getirilmiş olan bu kazanları kullanmasını bildiğimiz zaman, onlardan birçok faydalar görürüz. Eğer bu kazanları kullanmasını iyi bilmezsek, o zaman, ya gemilerimiz yürümez olur, yahud da pek az bir zamanda kazanın harab olduğunu görürüz.

İşin daha mühim bir tarafı da şudur ki kazan, nihayet cansız, kafasız, ruhsuz, kendisini fennin riyazi hakimiyeti altına teslim etmiş bir mahluktur. Eğer onu kul'lanmasını bidadette bilmiyorsak bile, az zamanda öğrenebiliriz. Buna mukabil, kooperatif canlı, kafalı, ruhlu, an'ane esiri ve âdet mağlûbu bir sürü insanın bir arada el ve iş birliği yapmasını isteyen bir teşekküldür. On'arla uğraşmak, onları bir arada hayırlı ve faydalı bir surette sevk ve idare etmek, kazan kul'lanmasını öğrenmeğe nispetle, birkaç kere daha güç olur. Bunun için, Denizyollarına vapur lâzım olduğu zaman onun içine en son sistem kazanı koymakta tereddüd etmiyebileceğimiz halde iş her köyü bir kooperatifle tehziz etmeğe gelince, mesele değişir. O zaman çok düşünmeğe ve çok ihtiyatlı hareket etmeğe mecbur oluruz.

Evet, kooperatif, arkamızda bıraktığımız asrın en güzel, en hayırlı bir icatıdır. Fakat, bu, öyle nazik bir makine, bir iktisad cihazıdır ki eğer biz onu iyi kurmasını ve iyi işletmesini bilmezsek kooperatifle bir fayda temin etmek istersen bilâkis kooperatif fikri aleyhinde, halk arasında acıklı bir propaganda yapmış oluruz.

Türkiyede modern kooperatif hareketi, 925 den itibaren başladı. Bu hareket, o günden bugüne, on beş sene içinde, kendisinden çok bahsettirdi, fakat, muvaffakiyetleri mahdud kaldı. Bunun birçok sebepleri vardır. Bu sebepler arasında en büyük âmil nazari kooperatif bilgisinin aramızda çok az intişar etmiş olması ve amelî tecrübenin ise, maalesef, inzibattan kâmilen mahrum, başbozuk usullerle yapılmıştır. Kredi safhasında Ziraat Bankasının girişmiş olduğu tecrübe tamamen kayaya oturmuştur. Tıpkı, cenub sahillerimizde son günlerde kayaya oturmuş olan bedbaht gemi gibi, Ziraat Bankası kredi kooperatiflerini, bugünkü halleriyle yüzdürmeğe imkân yoktur. Yanlış kurulumuş ve yanlış işletilmiş olan bu teşkilât ancak yeniden kurulmak suretille canlandırılabilir.

Satış kooperatiflerine gelince, bunlar için önde iyi misaller, tecrübe edilmiş olan bir takım usuller ve an'ane'ler mevcud olmasına rağmen, bu misalleri her tarafta çoğaltmaya kadir unsurların azlığı ve bu unsurları yetiştirmek üzere her hangi bir sistem kurulmamış bulunması neticesinde, hareket bir türlü ilerleyememiştir. Şimdiye kadar yapılmış o'lan tecrübeler gösteriyor ki satış kooperatifleri de nihayet hükümetin yardımına muhtaç olmuşlar, kendi kendilerini, sırf kendi kuvvetleriyle ileri götürememişlerdir.

Bununla beraber ben meyus değilim. Yapılan tecrübelerden alınmış pek çok ve pek kıymetli ders'ler vardır. Eğer bu derslerden istifade etmeği bilirsek, nihayet, inkişâb, köyün de, şehrin de pek büyük bir ihtiyaç ve pek yakıcı bir ihtiyaç ile beklediği bu işi de başarır ve memleketin dahilî mübadele sisteminde, haricî ketin dahilî hareketinde büyük ve rehakâr bir ticaret hareketinde büyük ve rehakâr bir istihale vücutte getirmenin yolunu bulmuş olur.

Resimli Makale:

Fena şöhret fena huydan fenadır

İhmalci olabilirsin, günün birinde zararını görüp silkinmekliğin mümkündür, fakat ihmalci tanınmaktan çekinin, ömrünün sonuna kadar silinmeyecek fena bir damga almış olursun.

İnsan insanı hiç bir zaman olduğu gibi görmez, hakiki kıymeti ile ölçmez, başkasının gözlüğü ile görür, rivayeti ile tanır, yanışı bırakıp doğruya geçen pek azdır.

SÖZ ARASINDA

Uruguay kızları da Güzel midir?

Uruguay futbolcularını tanırırsınız. Hafızamız aldatmıyorsa 1928 de beynelmül olimpiyatlarda en kuvvetli futbol takımlarını yenerek dünya şampiyonu olan Uruguay erkeklerinin, istisnasız sevimli olduklarını dünya âlem duydu. Ya kızları nasıldır? Bunu merak etmedinizse, bu gördüğünüz resme bakınız. İşte Uruguaylı genç bir kıza milli kıyafetle gösteriyor.

diye kadar yapılmış olan mes'ud veya bedbaht, bütün tecrübeleri bir kere daha gözden geçirip, harekete yeni bir can vermek kâfidir. Bilhassa içinde bulunduğumuz şu fevkalâde zamanlarda buna olan ihtiyacımız kendisini daha şedit surette hissettiriyor.

Bu meseleyi halletmek veyahud halli yoluna girmek millî müdafaa'nın iktisadi cephesinde bir Maginot hattı vücutte getirmek denilecek derecede mühimdir. Şu dakikada harb eden milletlerin, dahilî ve haricî piyasalardaki ticaret işlerini muvaffakiyetle döndürmekte âmil olan en büyük kuvvet, her sahadaki her çeşid teşkilâtlerle kooperatiflerdir. İktisad sahasında halk ile devletin en salim bir el ve iş birliği yapmaları, ihtikârın her manada men'i, ancak kooperatiflerle mümkündür. Bunun gibi, harb masraflarını karşılamak için, büyük milletlerin göstermekte oldukları o büyük maliye kudretlerini gıdalandıran kaynaklar da bunlardır. Bunun için, şimdiye kadar aldığımız neticeler bize yeni teşebbüsler için sevk ve cesaret verecek nispetlere dahil ol-

Hergün bir fıkra

Şehirler kaçmasınlar diye

Beş yaşında bir çocuğu büyük babası Topkapıya götürmüştü. Çocuk surları, kale kapısını ilk defa görüyordu. Büyük babası anlattı:

— Eskiden bütün şehirler böyle duvarlarla çevriliydiler. Gece olduğu zaman duvarlarla kapılar kapatılırdı.

Beş yaşındaki çocuk bir müddet düşündü, sonra:

— Büyük baba, dedi, şehirler geceleri kaçmasınlar diye mi kapıları kaparlardı?

Bir Fransız kızına kalan muazzam servet

Geçen hafta zarında İngilterede vefat eden lord C. Montagu adında 79 yaşındaki asilzade, Matmazel Suzanne Leonide Renard adında bir Fransız kızına 2.650.000 frank nakid bırakmıştı. Bundan maada, kıza senede kaydı hayat şartile 10.500.000 frank terkeylemiştir.

Müteveffa lordun serveti mecmu'na nazaran bu para fazla ehemmiyeti haiz bulunmamaktadır.

Serveti tam 50.569.500 frank nakid, 68.750.000 franklık gayrimenkuldür.

Ehlileştirilmiş yılan

Amerikanın cenub eyaletlerinden birinde yaşayan Clarence Mears'e isminde bir kadının bir yılanı vardır ki, sahibini her yerde takib eylemektedir. Bu hayvana bir de isim konmuştur: Oswald. Ehlileştirilmiş olan bu yılan ismile çağırıldığı vakit derhal itaat eder. Soğuk mevsimlerde de sahibi tarafından büyük giydirilir.

muş bulunmasa dahi, bu hareketi canlandırmaya, bugün her zamandan ziyade muhtacdır. Ancak şuurlu ve sağlam plânlı yeni bir kooperatif hareketi sayesinde - dir ki halk kütlelerimiz, iktisadi müşkülâta karşı muvaffakiyetle mücadele edebilirler ve devlet te bütün iktisadi siyasetinde ilk defa olarak emin yardımcıların müzaheretini görür.

Muhittin Birgen

Bir İngiliz bahriyelisi Karısından ayrılıyor

Trenin penceresi pek yüksekte kalmaktadır. Yerde de, basıp bu pencereye yetişecek bir basamak yoktur. Halbuki Cepheye giden bu İngiliz bahriye askeri eşi birbirlerinden hiç olmazsa son bir öpücükle ayrılmak istemektedirler. Bahriyelinin biraz daha vagonun sarkması, ve kuvvetli kollarla eşini yakalayıp havaya kaldırmıştır. Nitekim de öyle olmuş ve seyrettiğiniz gibi, her iki sevgili birbirlerini öpebilmişlerdir.

İlanı harb usulleri

Eskiden harbe başlamazdan evvel devletler yekdiğerlerine ultimatom gönderir ve tayin edilen müddetten sonra harbe başlarlardı.

Ultimatomdan çok evvel her milletin kendine mahsus bir harb ilânı tarzı vardı.

Çok eski devirlerde harbe karar veren Romalılar düşman toprağına kanlı bir ok atarlardı. Bu harb işareti idi.

1284 senesinde Cenevillere karşı harb ilân eylemek arzusunda bulunan İtalyanlar Ceneve limanına gümüşten yapılmış oklar atmışlardır.

Transilvanyada hudud üzerinde kanlı bir kama sallandırdı.

İskoçyada hududa bir salib rekzedir ve salibin iki ucu tutuşturuldu. Harb kabul edildiği takdirde tutuşturulan yerler bir hayvan kanı ile söndürüldü.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

«Erzincandan gelen bazı felâketzedelere yemek, içmek verildiği halde yatacak yer temin olunmuyor. Bunların kaç gündür karakollarda ve diğer yerlerde sandalye üzerlerinde sabahladıklarını öğreniyoruz.»

Bu satırları bir arkadaşımız, bir gazeteden okudu, ve sordu:

— Acaba şehirde otel mi yok?
Bir sual daha sordu:
— Bu birkaç vatandaşı kendilerine bir yer temin edilinceye kadar, otellerde yatacak para mı yok?
Bir başka arkadaş cevap verdi:
← Otel de var, para da var amma; formalite de var.»

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Sözün kısası

Böyle düşünüyorum

E. Ekrem Talu

Erzincan âfeti içeride milletimiz için, dışarıda dost ve hayırhâlemleketlerin insanlık duygularını galeyana getirdi. Hemen her taraftan, felâketzede yurddaşlarımıza yardım geliyor. Bugün ilk iş olarak onların yaralarını tedaviye, ızdırab'larını dindirmeğe çabalyoruz. Bunun, bir de yarını var..

Şimdiye kadar yapılan yardımlar önemli bir yekûn tuttu. Daha da devam edecek.. çünkü bu işi yarıda bırakamayız. Bizim, şark hududlarına yakın, Erzincan adında bir şehrimiz vardı. Tarihimizde ehemmiyetli bir yer tutan bu şehri ihya edeceğiz. Bu iş hakkında da ben şöyle düşünüyorum:

Gelen haberlere bakılırsa taş taş üstünde kalmayan eski Erzincanın kadas-trosunu kenlemeyekün saymalı, enkazı kaldırıp dümdüz bir hale getirdikten sonra, önce caddeleri, sokakları açmalı, meydanları tesbit etmeli, - eğer evvelce var idi ise - su yollarını tamir ve ıslah eylemelidir.

Bunu müteakib, madem orası zelzele felâketine daima maruzdur, birer buçuk katlı nimkârgir ve birbirinden bahçe ile ayrılmış aynı tipte evler inşa ederek, kur'a ile yerli ahalîye tevzi ve temlik olunmalıdır. Bu evlere iskân olunacaklara, malî vaziyetin müsaadesi nisbetinde eşya da verilebilir.

Sonra, iş kalır, Erzincanlılara geçim teminine. Bunun da en amelî şekli şu olsa gerektir: Filân adam meselâ demirci, falanca terzi, diğer biri de marangoz imiş. Demirciye örsü, çekici, avadanlığı ile ufak bir ocak, terziye esaslı levazımıle beraber bir tezgâh, marangoza gene mücehhez bir dükkân gösterilir; tüccara uzun vadeli bir kredi açılır; çiftçiye sapan, öküz verilir; iradıcılık yoktur. Evvelce bu türlü geçinenlere ya bir san'at, yahud ki bir ticaret tutma'arı için gene bir miktar sermaye temin olunur.

Memurlara gelince, onlar için dava basittir. Devlet, kendilerini ya yerlerinde ipka, yahud ki başka tarafa tahvil ve nakleder.

Ancak, bütün bu dediklerim çabuk olmalıdır. Teemmül, tereddüd, toplanan ve daha da toplanacak olan paraları çarçur olmak tehlikesine maruz bırakır. Avrupa filân mütehasısın reyini almak, mahallinde uzun uzadıya tetkikat yapmak, muhtelif fikirleri bir bir incelemek güzel şeylerdir amma, işi sürüncemede bırakır; iş sürüncemede kaldıkça da güzel Erzincanın kalkınması günbegün güçleşir.

Demir tavında dövülmeli, ilkbaharda faaliyete geçmelidir. Maddî manevî ızdırablar içerisinde kıvranan aziz yurddaşlarımızı bucaklarına biran evvel kavuşturmalı, yurd hasretini o'sun gönüllerinden silmeliyiz.

Bu da, çarçabuk olmalıdır ki taze yaraların üstüne gerçekten bir merhem tersi yapsın.

İşte ben böyle düşünüyorum. Fikrimde yanılıyor isem, bunun da hüsnüniyetime bağlanmasını dilerim.

E. Ekrem Talu

İhtikâr komisyonu toplandı

İhtikâr komisyonu dün muntaka ticaret müdürlüğünde toplanmış ve komisyonun vaki olan şikâyetleri tetkik etmiştir. Bu şikâyetler bilhassa inşaat levazımı, kâğıd ve mukavva üzerinde tekâsüf etmekte - dir.

Alâkadarlar bunların fiatların çok yülsek olduğunu ve satışların ihtikâr mahiyetinde bulunduğunu bildirmişlerdir. Komisyon vaziyeti tahkik ederek, karar verecektir.

TAKVİM

İKİNCİKÂNUN																	
Rumi sene 1365			11			Arabi sene 1888			Birineikânun 29			Resmî sene 1940			Kasım 65		
PERŞEMBE																	
GÜNEŞ				Zilhice				İMSAK									
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.						
7	25	5	89	12	22	14	47	16	59	18	89						
2	25	12	48														
Öğle		İkindi		Akşam		Yatsı											
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.						
E.	12	22	14	47	16	59	18	89									
V.	7	22	9	47	14	—	1	88									

TELGRAF HABERLERİ

Finler 12 bin kişilik bir Sovyet kuvvetini muhasara ettiler

İngiltere ve Fransa Şimal denizi yolu ile Finlandiyaya harb malzemesi gönderecekler

Londra 10 (Hususi) — Helsinkiden bildiriliyor: Fin kuvvetleri, son günlerde hazimete uğruyan Sovyet kıt'alarının bakiyesini hududa kadar takip ederek, Suomosalmi mntakasını düşman kuvvetlerinden tamamen temizlemişlerdir.

Sovyet topraklarında

Finliler, yeniden Sovyet hududunu geçmiş ve Leningrad - Murmansk demiryolunu kesmişlerdir.

Sovyetler taar uza hazırlanıyorlar

Sovyetlerin, Salla mntakasında yeni bir taarruz hazırladıkları anlaşılmalıdır. Burada, mühim Sovyet kuvvetleri tahşid edilmiştir. Bu kuvvetlerin çok iyi talim görmüş ve teçiz edilmiş oldukları söylenmektedir.

Finlerin yeni bir muvaffakiyeti

Diğer taraftan Ladoga gölü civarında, bugün Fin ve Rus kuvvetleri arasında cereyan eden bir çarpışma neticesinde, Sovyetler 200 ölü ve birçok esir bırakarak hududa doğru ric'ate mecbur kalmışlardır.

Bugün neşredilen Sovyet tebliği, ilk defa olarak Suomosalmi mağlûbiyetini itiraf etmektedir.

İngiltere ve Fransanın yardımları

Roma 10 (Hususi) — Pariste deveran eden bir şayiaya göre İngiltere ve Fransa, yardım olarak Finlandiyaya gönderecekleri harb malzemesini İsveç ve Norveçten geçirmiyerek, Şimal denizi yolu ile şimali Finlandiyaya çıkarmak niyetindedirler.

Bu tasavvuru kuvveden fiile çıkarmak ve sevkedilecek harb malzemesini Sovyet donanmasının muhtemel taarruzundan korumak üzere, İngiliz ve Fransız harb gemilerinin Sovyetlerin Murmansk limanını abluka edecekleri söylenmektedir.

12 bin Sovyet askerinin vaziyeti

Helsinki 10 (A.A.) — Salla mntakasındaki 12 bin kişiden mürekkep olan Sovyet kuvvetinin vaziyeti, ümitsizdir. Çünkü Finlandiyalıların mengenesi bu kuvvetin etrafını kapatmışlardır. Şu halde bu kuvvetin teslim olmasının gecikmeyeceği tahmin olunuyor.

Carelie cephesinde Finlandiyalılar, şimdiki sükûnetten istifade ederek Maner

haym hattı yakınında hummalı bir faaliyetle müstahkem bir hat inşa etmektedirler.

Zırlı kızak

Stokholm 10 (A.A.) — İsveç Nya Allehanda gazetesinin Finlandiyada cepheye bulunan muhabirine göre Stalinin gizli silâhı zırlı kızak olduğu tebeyyün etmiştir.

Suomosalmide Finlandiyalıların eline geçen teçizat arasında bulunan bu kızak bir torpil biçimindedir. Saatte 160 kilometre süratle giden bu kızak tanklardan daha elverişlidir.

Finlandiya askeri mehafili bu yeni silâhın kullanılmasını bekliyorlardı. Bu silâha karşı daha şimdiden müdafaa vasıtasına malik bulunuyorlar.

İspanyadan Finlandiyaya silâh gönderilecek

Londra 10 (A.A.) — Daily Express gazetesinin Romadaki muhabiri yazıyor:

General Frankonun, dahili harbtan sonra İspanyada kalan tank, top ve tüfekleri Finlandiyaya göndereceği haber verilmektedir. Bu harb levazımı İspanyadan İspanyol vapurlarile nakledilecektir.

İtalya, Almanyayı protesto etti

Roma 10 — Reuter: Gazeteler, Finlandiyaya aid olarak İtalyadan gönderilen harb malzemesinin Almanyada tevkihi üzerine İtalyanın Alman hükümeti nezdinde protestoda bulunduğu nu vazıyorlar.

Times gazetesinin Rotterdam muhabiri, bu meselenin Roma ile Berlin arasında bir geçimsizliğe yol açabileceğini, Almanyanın hâlen iki müttefikten birini tercih mecburiyetinde olduğunu ilâve evlemektedir.

Son Dakika:

1000 Sovyet tayyaresi muattal kaldı

Londra, 11 (Hususi) — Fin - Sovyet hududunda, 700 ilâ 1000 Sovyet tayyaresinin soğuktan dolayı muattal bir vaziyette kaldığı bildirilmektedir. Diğer taraftan Moskovadan alınan bir habere göre, Sovyet hava komiseri Kaganoviç vazifesinden azledilerek, yerine Şakulin tayin edilmiştir.

Trakyada kar yüzünden otobüsler yollarda kaldılar

Muradlı 10 (Hususi) — Bugün sabahtanberi tipi halinde yağan kar seyrüsefere mâni olmaktadır. Bugün yolcu otobüsleri sefere devam edememişler, Trakyanın diğer şehirlerinden gelen otobüsler de bu yüzden Çorluda kalmışlardır.

Tekirdağında şiddetli soğuklar

Tekirdağ 10 (A.A.) — Tekirdağında şiddetli soğuklar başlamıştır. Marmarada başlayan ve devam etmekte olan büyük fırtına dolayısıyla İstanbulla Marmara iskeleleri arasında servis yapan vapur bu sabah Tekirdağına gelmemiştir.

Müttefikler Amerikaya 10 bin tayyare sipariş ediyorlar

Vaşington 10 (A.A.) — Müttefik hükümetlerin memurları, Amerikan sanayi fabrikalarına 18 ay içinde şimdiki kadar ısmarlanmış olanların haricinde 10 bin tayyare daha ısmarlamak istediklerini bildirmişlerdir.

Kızılay umumî merkezine yatırılan para milyonu geçti

Ankara 10 (Hususi) — Zelzele felâketzedeleri için Salı günü akşamına kadar Ankara Kızılay umumî merkezine yatırılan paranın yekûnu 1,105,807 lira 81 kuruşu bulmuştur.

Dost Yunanistanın yardımları

Ankara 10 (A.A.) — Dost ve müttefik Elen hükümeti Anadolu zelzelesi felâketzedeleri için on bin lira yardımda bulunmağı kararlaştırmış, bunun nakden mi, sıhhi malzeme olarak mı gönderilmesi istendiğini Ankaradan istizaç etmiş ve bunun üzerine hükümetimiz de sıhhi malzeme tercih eylemişti. Bu defa öğrendiğimize göre, Elen hükümeti hem nakden on bin lira, hem de ayrıca on bin lira kıymetinde sıhhi malzeme teberri edeceğini ve ayrıca bütün Yunanistanda Anadolu zelzelesi felâketzedeleri için para toplama komiteleri teşkil olunduğunu bildirmişlerdir.

Otomobilleri, sarayları bulunan dilenciler

Bükreş 10 (A.A.) — Stefani: Birçok dilencilerin tevkihi neticesinde burada bir skandal çıkmıştır. Bu münasebetle Bükreşte muntazam bir dilenciler cemiyeti mevcut olduğu ve bu dilencilerden en tanınmış olanlarının otomobilleri, sarayları ve sayfiyeleri olduğu anlaşılmıştır.

Şimal denizinde yarım saat süren bir hava muharebesi oldu

(Baştarafı 1 inci sayfada)

bombardıman tayyarelerinden mürekkep idi. Yarım saat süren şiddetli muharebe neticesinde Alman tayyarelerinden biri düşürülmüş, diğer birisinin de Danimarka arazisinde mecburi iniş yaptığı görülmüştür.

Danimarka makamları, kendi arazilerine iki Alman tayyaresinin mecburi iniş yaptığı ve mürettebatın tevkiif edildiğini bildirmekte idirler.

Muharebeye iştirak eden İngiliz tayyarelerinden yalnız bir tanesi düşürülmüştür. Diğerleri, düşmanı uzaklaştırdıktan sonra keşif uçuslarına devam etmiş ve salimen üslerine dönmüşlerdir.

Tekrar bugün, tek motör'ü bir Alman tayyaresi Belçika arazisinde mecburi iniş yapmıştır.

Almanyada

Londra 10 (Hususi) — İngiliz avcı tayyareleri dün gece şimali garbi Almanyada keşif uçusları yaptıktan sonra, salimen üslerine avdet etmişlerdir.

İngilizler zelzele felâketzedelerine yeni yardıma hazırlanıyorlar

Dün gece Londra radyosu, mem'leketimizi iyi tanıyan ve devlet ricalimizle müteaddid defalar şahsi temaslarda bulunmuş olan maruf İngiliz diplomatı Lord Loyd'un, Türkiyedeki zelzele ve su basımı felâketzedelerine geniş bir maddî yardım temin etmek üzere, önümüzdeki Pazar günü (14-1-940) radyo vasıtasile bütün İngiliz imparatorluğuna hitabede bulunacağını bildirmiştir.

Lord Loyd, Pazar günü Türkiye saatile saat 1,55 de konuşacaktır.

Menemencioglu Paristen hareket etti

Paris 10 (A.A.) — Hariciye Vekâleti umumî kâtibi Menemencioglu'nun riya setinde Türk heyeti mahsusası Ankara'ya dönmek üzere Paristen hareket etmiştir.

Anlaşma hakkında Havas ajansının mütealeaları

Paris 10 (Havas ajansı bildiriyor) — Geçen 24 Teşrinisanide Türkiye Hariciye Vekâleti umumî kâtibi büyük elçi Numan Menemencioglu mühim bir murahhas heyetinin başında Parise gelmişti. O zamandanberi bu heyet faaliyetini Londra ve Paris arasında taksim eylemiştir. Bu faaliyet üç memleket arasında iktisadî ve malî mahiyette bir takım anlaşmaların imzasına münce olmuştur.

Yeni anlaşmalar, Almanyaya lehine olarak bozulmuş müvazeneyi yeniden tesis, yani dost memleketlere vaktile Almanya'dan aldıklarını temin ve Almanyaya satıklarını mübayaa eylemeyi istihdaf eylemektedir.

Türkiye, ilmile, kültürile, ordusu ile dünyanın medenî milletleri gözünde insan terakkisinin zarurî bir unsuru olarak tebeyyün etmiştir.

Bugün de dün olduğu gibi, Paris ve Londra, Türkiye ile tam bir müsavât dahilinde muamelede bulunmaktadırlar.

Türkiye iki büyük milletle olan bağlarını sıkılaştırmakla garb medeniyetine bağlı bulunan devletlerin ön safına geçmiştir ve şunu hatırlatmak muvafık olur ki, 9 Teşrinisanî 1939 da Türkiye Hariciye Vekili «Henüz şüphe edenlere tekrar ediyorum ki, haklarımızı çok kıskanç ve vazifelerimizi çok müdrikiz» diyordu.

Büyük bir İngiliz vapuru mayne çarptı

Londra 10 — On bin tonluk «Dunbar Castle» vapurunun batmış olduğu bildirilmektedir. Vapur bir mayne çarpmıştır. Kaptan ile iki tayfa telef olmuştur. Vapurda bulunan 48 yo'cu ve 150 kişilik mürettebat kurtarılmıştır.

Dört yolun kurtuluş bayramı

Dört yol 10 (A.A.) — Dün Dört yol kurtuluşunun 18 inci yıldönümü kutlanmıştır. Bu münasebetle yapılan merasime, yağın şiddetli yağmura rağmen, asker, talebe ve binlerce halk iştirak eylemiştir.

52 bin tonluk zırlılar

Nevyork 10 (A.A.) — Amiral Stark, 52,000 tonluk yeni bir zırlının p'ânının tetkik edilmekte olduğunu bildirmişlerdir. Zırlının sürati 33 mil olacaktır.

Sabahtan Sabaha

Dün gazetelerin son sayfalarında inhisarlar idaresinin şöyle bir ilânı çıktı: «Şişli'de Mecidiyeköyündeki likör fabrikasının dam tamiri 3737 liraya ihale edilecektir. Taliblerin müraعاتı.»

Ne münasebetsiz bir tesadüf bu ilânı gözümün önüne getirdi. gazetede okuyacak başka meraklı havadis mi yoktu?

Fakat götürü verilmiş yeni betonarme binaların iskambil kâğıdı gibi sapır sapır döküldüklerine şahid olduğumuz acıklı bir zamanımızda çiçeği burnunda o kübik, betonarme likör fabrikası damının üç bin yedi yüz otuz yedi liralık bir tamire ihtiyaç göstermesi doğrusu içimizdeki yarıya tuz biber ekti.

Eski sistem yapı örneklerinden meselâ İstanbul postane binası, te-melleri denize oturduğu ha'de kale gibi duran gümrük binası muhakkak ki inşa tarihlerindenberi tamir görmüş değillerdir. Fakat bu yeni kübik betonarme daha sıvaları kurmadan ya damları akıyor, ya temelleri oturuyor, ya duvarları çatlıyor ve nihayet son hâdisle ile gördüğümüz şekilde aşşab binaları y'kamyayan bir zelzele ile tuz, buz olup yerlere kapamyorlar. Bu ne iştir? bu ne haletdir?

Likör fabrikası henüz sekiz on yıl olduktan beri yapıldı. Som betonarmedir, üstelik kübiktir de! Bu kübik betonarme yapının damı ne kadar çürükmüş ki üç bin yedi yüz otuz yedi lira gibi aşağı yukarı yeni bir bina yapacak kadar mühim bir tamire ihtiyaç göstermiş.

Gözümün önüne yakın yıllarda yaptığımız ve milyonlarca lira sarfettiğimiz aynı şekildeki modern binalar geldi. Hemen Tanrı onları muhafaza etsin. Çünkü söyliyecek başka ne söz olabilir?

Siyaset ALEMİNDE

Venedik mü'âkatları

Yazan: Selim Ragıp Emeç

İtalyan ve Macar hariciye nazırlarının Venedikte yaptıkları mülâkatın ehemmiyetini, bilhassa Tuna havzası ve Balkanların vaziyeti bakımından inkâr etmek mümkün değildir. Her iki devletin siyasî görüş beraberce teyidi ile hitam bulan bu görüşmeler hulâsa edilmek istendiği zaman şu neticeye varabiliriz:

1914-1918 harbinin müteakib İtalya ile sıkı bir anlaşma temin eden Macaristan, bu sayede Venedik'in alâkadar eden bey-nelmil meseleleri hâletmeye uğraşmaktadır. İtalya da bu dostluğun İnesile Balkanlardaki faaliyetine icab eyliyen inkişafı temin eylemeyi istihdaf eylemektedir.

Uzun seneler devam eden bu dostluğun bu defa tezahür eyliyen mühim semeresi, Yugoslavyaya karşı gösterilen mücamelekar tavırdır. Bunun neticesinde Yugoslav - Macar münasebatı bir hayli düzelmiştir. Şimdi, iki taraf arasında, iki şüpheli bakışmanın yerini itimad esasına müstenid bir münasebet istihlaf etmiştir. Anlaşıyor ki, bundan böyle İtalya ile Macaristanın gayesi, Bükreş ile Peşte arasındaki meselelerin halli olacak ve mevcut gerginlik izale edilmek şöyle dursun, mümkünse, bir anlaşmaya varılmaya gayret edilecektir.

Fakat Romanya ile Macaristan arasındaki münasebetler oldukça girifttir. Bilhassa Büyük Harbin miras bıraktığı bir vaziyet vardır ki, bundan böyle istihdafı uygun olmayan bir şekilde halletmek istemeye kalkışmak, yaratılmak istenen emniyeti hiçbir zaman meydana getiremez. Bundan ötürüdür ki İtalyan - Macar işbirliğinin, bilhassa Romanyaya müteveccih safhasında, nasıl bir hattı hareket takip edeceği merakaver bir şeydir. İtalya, Romanyaya müteveccih olabileceği bir Sovyet hareketine muarız olduğunu ilân etmiştir. Hatta, bu bahiste, garantive benzer bir de teminat vermek ister görünmektedir. Su şartla ki, bu alâka, Romanya tarafından Macaristan alevhine istismar edilmesin.

Bu formül, bir havli mü'âmedir. İtalyan dileklerinin bu ihpamıdır ki, şimdikiye kadar, Rumen - Macar münasebetlerinin müsbet bir safhaya intikal edebilmesine imkân vermemiştir. Zira, iki tarafı avran meseleler, basit bir menfaat istediği değil, belki bir tarafın diğer taraf arazisiz üzerinde mülkiyet hakkı istiven mühim bir davanın esasına davanmaktadır. Bundan ötürüdür ki Venedik mü'lâkatı ne derece alâka uvarmışsa, bu mülâkatın mevzuunu teşkil eden meselelere verilmiş istenen ameli sekin ne olabileceği de o derece büyük bir tecessüs tevliid eylemektedir. Su hale göre, bu vadide vazılan ve sövlenen sevdler, öger muvakkat mahiyeti haiz bir takım avutucu sevdler değilse, hunların müzevvi bir kabiliyetleri olduğuna inanmak lâzımdır. Halbuki bu derece reel bir mevzuun maveraf formüllerle hiçbir alâkalı olmamak icab eder. Yeni bir cümle ile ifade edelim:

Bir Macar - Rumen anlaşmasına varabilmek, bugünkü şartlar içinde müstahil bir işdir.

Selim Ragıp Emeç

Zelzele mntakasından Ankaraya gelen Memurlar

Ankara 10 (Hususi) — Zelzele mntakasından gelen memurlar burada Kızılay tarafından misafir edilmektedirler. Alâkalı daire'ler kendilerine yeni vazife verinceye kadar bu memurların işeleri, ibateleri ve zarurî masrafları temin olmaktadır.

Bir dam tamiri

Dün gazetelerin son sayfalarında inhisarlar idaresinin şöyle bir ilânı çıktı: «Şişli'de Mecidiyeköyündeki likör fabrikasının dam tamiri 3737 liraya ihale edilecektir. Taliblerin müraعاتı.»

Ne münasebetsiz bir tesadüf bu ilânı gözümün önüne getirdi. gazetede okuyacak başka meraklı havadis mi yoktu?

Fakat götürü verilmiş yeni betonarme binaların iskambil kâğıdı gibi sapır sapır döküldüklerine şahid olduğumuz acıklı bir zamanımızda çiçeği burnunda o kübik, betonarme likör fabrikası damının üç bin yedi yüz otuz yedi liralık bir tamire ihtiyaç göstermesi doğrusu içimizdeki yarıya tuz biber ekti.

Eski sistem yapı örneklerinden meselâ İstanbul postane binası, te-melleri denize oturduğu ha'de kale gibi duran gümrük binası muhakkak ki inşa tarihlerindenberi tamir görmüş değillerdir. Fakat bu yeni kübik betonarme daha sıvaları kurmadan ya damları akıyor, ya temelleri oturuyor, ya duvarları çatlıyor ve nihayet son hâdisle ile gördüğümüz şekilde aşşab binaları y'kamyayan bir zelzele ile tuz, buz olup yerlere kapamyorlar. Bu ne iştir? bu ne haletdir?

Likör fabrikası henüz sekiz on yıl olduktan beri yapıldı. Som betonarmedir, üstelik kübiktir de! Bu kübik betonarme yapının damı ne kadar çürükmüş ki üç bin yedi yüz otuz yedi lira gibi aşağı yukarı yeni bir bina yapacak kadar mühim bir tamire ihtiyaç göstermiş.

Gözümün önüne yakın yıllarda yaptığımız ve milyonlarca lira sarfettiğimiz aynı şekildeki modern binalar geldi. Hemen Tanrı onları muhafaza etsin. Çünkü söyliyecek başka ne söz olabilir?

Buahan Cahid

Romada İtalya, Yugoslavya ve Macaristan arasında bir blok teşkili düşünülüyormuş

Macar Hariciye Nazırı tekrar Romaya gidiyor

Roma 10 — Roma radyosunun bildirdiğine göre, dün sabah Venedikten Bu-dapeşteye dönmüş olan Macaristan hariciye nazırı Kont Csaky Mussolini ve Kont Ciano ile görüşmek üzere yeniden, pek muhtemel olarak yarın Romaya hareket edecektir.

Roma 10 (A.A.) — Royter:

Venedik mülâkatında İtalya ile Macaristan arasında bir askeri ittifak akdinin görüşüldüğüne dair şayi olan haberleri mevzuubahs eden İtalyan mehafili, iki taraflı bir mülâkat esnasında böyle bir kararın verilebileceğinden şüphe etmektedir.

Mezkûr mehafilde beyan ediliyor ki, böyle bir ittifak akdi vakiâ İtalyanın bölgevik aleyhtarı bir Balkan bloku teşkili p'ânına dahil bir hareket olarak te-lâkki edilebilirse de, bu pakta Yugoslavyanın da dahil olması zaruridir. Halbuki Yugoslavya...

ve bugünkü vaziyette girişmek istiyecediği de şüphelidir.

Diğer taraftan öğrenildiğine göre, İtalyan - Macar hariciye nazırlarının mülâkatında İtalya, Arnavudluk, Yugoslav ve Macaristan devletlerinden mürekkep küçük bir blokun teşkili ciddi surette müteale edilmiştir.

Son Dakika:

Venedik mülâkatı hakkında mühim ifsaat

Londra, 11 (Hususi) — Dün gece Roma radyosu, Ciano - Şaky mülâkatı hakkında şu çok mühim ifsaatta bulunmuştur:

İki hariciye nazırı arasında hâsıl olan anlaşmaya göre, Macaristan Sovyet tecavüzüne maruz kaldığı takdirde, İtalya tarafından askeri yardım Macaristan, şimdilik Romanyada...

Şehir Haberleri

Millî Piyango keşideleri Ankarada yapılacak

Her ayın yedisinde yapılacak olan keşidelerde hasılatın yüzde sekseni ikramiyelere hasredilecek

Bugün saat onda muvakkat üç aylık intikal plânının son keşidesini yapacak olan millî piyango müdürlüğü, müteakib aylara aid çekiliş plânını hazırlamış bulunmaktadır.

Bu maksadla merkezle temas etmek üzere Ankaraya giden müdür muavini Hâmid Ortaç, dün şehrimize dönmüştür.

Millî piyango müdürlüğünün birinci tertib adını verdiği bu yeni üç aylık plânı, ikramiyelerinin tenevvüü ve fazlalığı bakımından evvelki keşidelerden dolgunudur.

İdare halkın piyangoya alâkasını göz önünde tutarak, bilet satış bedellerinin yüzde seksenini ikramiyelere hasretmiş bulunmaktadır. Bu keşideye aid biletler, tam, msıf, beşte ve onda bir olmak üzere dört kısma ayrılmıştır.

Muvakkat intikal plânında olduğu gibi bu yeni tertibin onda bir hesabı bilet bedeli birinci ve ikinci keşidelerde birer liradır.

Biletine ikramiye isabet etmeyenleri tatmin etmek üzere idare, birinci ve ikinci keşidelerde amorti miktarını 1500 bilete çıkarmıştır.

25.000 bilete de muhtelif teselli mükâfatları ayrılmıştır. Üçüncü keşidede, bütün ikramiyeler dolaptan çekildikten sonra sıfırdan dokuza kadar on rakam ikramiye dolabına konacak, bu on rakamdan beşi çekilecektir.

Sonları bu beş rakamla nihayet bulan biletlere onar lira teselli mükâfatı verilecektir.

Yeni tertibin en mühim hususiyetlerinden biri de, istendiği takdirde herkes dilediği numarayı ve bu biletin on parçadan ibaret bulunan tam serisini alabilecektir.

Ancak istenen biletin keşide tarihinin 15 gün evvel idareden talep edilmesi lâzımdır.

Millî piyango idaresi şimdiden sonra keşide tarihlerini her ayın yedisinde yapacaktır. Yeni plânın ilk çekilişi Ankarada olacak ve radyo ile keşide takib edilecektir.

Üç aylık intikal plânını muvaffakiyetle tatbik eden millî piyango müdürlüğü halkımızın gösterdiği rağbet karşısında bilet adedlerini 40 binden 50 bine çıkarmıştır.

Vapur seferleri müşkülâtle yapıyor

Denizlerde fırtına, bütün şiddetle devam etmektedir.

Cumhuriyet vapuru, yolcularını aldığı halde iki gündür fırtına yüzünden limanımızda beklemektedir. Vapurun bugün hareket etmesi kuvvetle muhtemel olmakla beraber fırtına devam ettiği takdirde birkaç gün daha limanımızda kalacaktır.

Bartın postası da dün fırtına yüzünden yapılamamıştır. Dün Karadeniz limanlarından alınan telgraflarda İzmir ve Karadeniz vapurlarının sığındıkları limanlardan yollarına devam etmek üzere hareket ettikleri bildirilmiştir.

Bunlardan İzmir vapurunun Sam-suna vardığı öğrenilmiştir.

İzmirde bulunan Etrüsk vapuru dört gün rötarla bugün limanımıza gelecektir.

Aynı suretle Erzurum vapurunun da dört gün rötarla limanımıza geleceği öğrenilmiştir.

Dün limanımıza gelen Ankara vapuru da yolda birçok defalar tehlike atlattığı, yolculardan birçoğu hastalanmıştır.

Marakaz vapuru da yolda tehlikeler atlattığı, bu vapurla Balıkesir ve halisinde sömster tatili münasebetle tetkik seyahatine çıkan Kandilli ve Erenköy liseleri talebeleri dönmüşlerdir.

Gelibolu limanında karaya oturmuş ve kendi vesaiti ile oturduğu yerden kurtulmuş olan Tayyar vapurunun yolcularını almak üzere gönderilmiş olan Dumlupınar vapuru, Tayyarın yolcularını almış ve Çanakkaleye bırakmıştır.

Tayyarın yarısı ağır olduğundan, Geliboluda birkaç gün kalacaktır.

Tırhanın vaziyetini tetkik etmek üzere dün bir heyet Akdenize hareket etti.

Akdenizde Alanya civarında karaya düşerek tehlikeli surette oturan Tırhan vapurunun vaziyetini tetkik etmek üzere dün Devlet Denizyolları Umum Müdürlüğü Baş Enspektörü Mustafa Erciveleğin başkanlığında beş kişilik bir heyet Dumlupınar vapurule vak'a mahalline hareket etmiştir.

Dün Alemdar tahlisiye gemisinden alınan bir telgrafta, tahlisiye gemisinin vak'a mahalline gittiği fakat fırtınanın şiddetinden çalışmaya imkân bulunmadığı bildirilmiştir.

Vapurun vaziyeti mütemediyen artmakta olan fırtına yüzünden her dakika daha tehlikeli bir duruma girmektedir.

Ticaret işleri:

Elma ve barsak ihrac nizamnameleri hazırlanıyor

Memleketimizden ihrac edilecek elma ve barsakların da standardize edilmesi kararlaştırılmıştır. Bu maksadla bu maddeler için de ayrı ayrı ihrac nizamname projeleri hazırlanmaktadır. Proje Vekâletçe tetkik ve tasvib edildikten sonra mer'iyet mevkiine girecektir.

Pamuk ihrac birliği bugün İzmirde toplanıyor

Pamuk ihrac birliği bugün İzmirde toplanacak ve idare heyeti seçimi yapacaktır.

Piyasada bir aralık pamuk fiyatlarının düştüğü şayi olmuşsa da İzmirden alınan malumat pamuk fiyatlarının 59-62 kuruş arasında ve piyasanın sağlam olduğunu göstermiştir.

Bugün matinelere itibaren

i P E K

Sinemasında

1 - ŞERLOK HOLMES

(BASKER VİLLER'in KÖPEĞİ)

Baştan nihayete kadar esrar ve heyecanlı sahnelerle dolu büyük film

2 - 3 PALAVRACILAR POLİS HAFİYESİ

Kahkaha tufanı, zevkli ve heyecanlı nefis bir şaheser

Ayrıca: GRAF SPEE ZIRHLISININ İNFİLÂK ve BATMASI

Müstehcen roman davası alevlendi

Müddeiumumi Hikmet Onat, "Afrodit", i mahkûm ediyor

Dünkü mahkemede müddeiumumî iddia makamını bizzat işgal etti, müdafaa vekili yerinde de yeni avukat olan bir başka romancı bulunuyordu

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Esad Mahmud da, vekillik salâhiyetini bir mahkeme huzurunda ilk defa olarak kullanmaktaydı.

Duruşmaya Edebiyat Fakültesinden gelen ve davada ehlivukuf olarak tayinleri için, salâhiyetleri bildirilen profesörlerin isimlerini muhtevi cevabın, okuması ile başlamıştır.

Müteakiben müddeiumumî söz alarak, tevsii tahkikat hususundaki mütaleasını serdetmeye başlamıştır. Müddeiumumî, bir sabah gazetesinde Afrodit münasebetle eser hakkındaki raporun bir suç mahsulü olduğu hakkında yazılmış bir yazıyı mevzuubahs etmiş ve demiştir ki:

« Sayın hâkim, kanunî salâhiyetini kullanarak tarihçi İbrahim Hakki Konyalı bizzat ehlîhibre intihab ve eseri tetkik ettirerek aldığı rapora müsteniden eserin toplattırılmasına karar vermiş ve evrakı me'muriyetimize iade ve memuriyetimizce de kararı mahkeme dairesinde eser toplattırılarak muhafaza altına alınmış ve müteakiben de aleyhine amme davası açılmıştır» demiştir.

İddia makamı, bundan sonra geçen celsede suçlular tarafından müdafaa zımında ileri sürülen bazı noktalara temas ederek, bunlara birer birer cevap vermiştir. Bu arada eserin eskiden tercüme ve tabettirildiği halde niçin takibata maruz kalmadığı sualine « müstehcen neşriyatın Türk ceza ve matbuat kanunlarının mer'iyete girmesile menedildiğini », « Afrodit » in « Ulus » ta tefrika edilmesi keyfiyetinin de vaki olmadığını, cevaben bildirmiştir.

Müddeiumumî, müteakiben şu suallerin cevaplarını aramış ve uzun beyanata eseri ciddi bir tetkikten geçirmişti: « Piyer Luiz kimdir, Afrodit namındaki roman ve müellifi Fransada nasıl tefrika edilmiştir? »

Hikmet Onat, bu hususta da şunları söylemiştir:

« Larusu tetkik ettiğimiz zaman müellif hakkında yazıları melânkolik ve şehvidir « Afrodit » nam eser hakkında da çok açık bir eser olarak iştirah etmiştir» demektedir.

Edebiyat âleminde tanındığı ve bazı memleketlerde başka lisanlara tercüme edildiğini suçlular müdafaaalarında bildirmektedirler. Fransada mezkûr eserin açık kitab satan kitabıcılarda bulunabildiği ve hattâ, kitabın ilk neşri tarihinde Fransa resmî makamınca aleyhine takibata girişildiği de istihbaratımız cümlesindedir. İcabında bu keyfiyeti de lile de isbatla müheyyayız.

Gene suçlular, eser kıymetli edibiyet tarafından tetkik edildiği takdirde müstehcen olmadığını ve san'at eseri olduğunu zahire çıkacağı müdafaa ettiklerini söylemektedirler. Mazur görsünler. Edibiyetimizin Afrodit müellifine vereceği mevkî ve kıymet müellifin kendi vatan daşları olan Fransız ediblerinin vermiş oldukları mevkî ve kıymetten fazla lamıyacağı kanaatindeyim.

Şunu da istisraden arz etmek isterim ki bu eserin bazı ecnebi memleketlerde neşri sahasında bulunabilmesi dair em-kânda olabilir. Ancak, mevzuatımız diğer memleketlerdeki mevzuatın aynı bulmadığına ve memleketimizdeki hâdiselerle mukayese ederek ona göre hükümler verilmesi iktiza edeceğini de hatırlamamız lâzımdır.

Neticeten eserin müstehcen olduğunu dilimize de tam tercüme edilmediğini beyan ve deliller zikrettikten sonra, sözlerini şöyle bağlamıştır:

« 1 — Mahkeme zabıtnamesinin eseri tetkikinde suçluların Semih Lütfi bu zuru adalette hüviyetinin tesbiti sorulmuş sual üzerine bir mahkûmiyeti olmadığını söylemiştir.

Memuriyetimizin ilâmat dairesi masasının 937-1545 sayısında kayıtlı aslıye birinci ceza mahkemesinin temyizden tasdikli 29.6.937 gün ve 934-1608 sayılı kat'ilemiş ilâmile hakarettin dolayısıyla iki ay hapis ve 33 lira ağır para cezasına mahkûm edildiği ve cezanın da tecil edilmiş bulunduğunu tetkikatımızla anlaşılmıştır.

Hem kendi hatıralarını tahrik ve hatırladığı mahkemeyi yanlış bir beyandan kurtarmak için şu malumatı kısaca izah etmem hissiyorum. Bu keyfiyetin memuriyetimizden istilâm edilmesini.

« 2 — Suç mahsulü olduğu imaeen bildirilen rapor hakkındaki ihbara aid kanunî tevessülâta girişebilmek için bu celâle ve kadar olan zabıtnamenin tasdikli bir suretinin memuriyetimize verilmesini.

« 3 — Suçlular, tercümenin aynen, hatırladığı yapıldığını, memuriyetimizde yapıldığı tetkikatla eserin aslından birçok yerlerini tay ve fasıl ilâve edilmek, yerlerin yerleri değiştirilmek suretile aslından başka bir şekle sokulmuş olduğunu iddia ve müdafaa etmekte bulunmamız binaen, iddiamızın derecei sıhhatinin tesbiti için izah eylediğimiz yerlerin Fransızca metnile, türkçe tercümesinin lisanvâkıf bir ehli hibre marifetle tetkik edilmesi ve eserin san'at eseri olup olmadığını»

(Devamı 11 inci sayfada)

İsveç ve Norveçle yeni ticaret muahedeleri yapılacak

31 Birincikânunda müddeti bitmiş olan Türk - İsveç takas ve tediyen anlaşmasının müddeti bir ay daha temdid edilmiş ve keyfiyet alâkadarlara bildirilmiştir.

İsveç memleketimizden fındık, incir ve fazla miktarda tütün almakta ve bu memlekete yapılan ihracatımız, 2 milyon lirayı bulmaktadır.

İsveçten yapılan ithalâtımız daha fazla olup bu memleketin sene nihayetinde klering hesabları bakiyesinden üç milyon liraya yakın bir matlûbu bulunmaktadır.

İsveç memleketimize demir ve çelik, mühim miktarda makine, yün men-sucat, kâğıd, mamul deri; fennî alât, lâstik ve kauçuk mamulâtı; cam, boya ve alelûmum mamul maddeler satmaktadır.

Bugünkü şartlara göre İsveç memleketimize daha fazla eşya ithal edecek bir vaziyette olduğundan; yeni anlaşmada ihrac imkânları da genişletilecektir.

Norveçle de müddeti bitmek üzere olan takas itilâfî müzakereleri Norveçte yapılacak; yeni bir anlaşma akdedilecektir.

Öğretmenler konferanslara devam mecbur tutulacaklar

İlk okul öğretmenlerinin mesleki bilgilerini artırmak maksadile tertib edilen konferanslara dün de muhtelif okullarda devam olunmuştur.

Dün İlk Tedrisat Müfettişi Avni Arıç tarafından Kadıköy 12 nci okulda pasif korunma, Müfettiş Muzaffer Ergün tarafından Galatasaray lisesinde rasad işleri, Müfettiş Bedri Akalın tarafından Fındıklı 13 üncü okulda okul kütüphanesi, İlk Tedrisat Müfettişi Muslihittin Okyay tarafından İstanbul lisesinde okul müzesi, ve Maarif Müdür muavini Muvaffak tarafından İstanbul Kız lisesinde şema halinde resimler mevzuları üzerinde konferanslar verilmiştir. Maarif Müdürlüğü ilk mekteplere yeni bir tamim göndererek bütün ilk okul öğretmenlerinin konferanslara devam mecbur olduklarını bildirmiştir.

dilecektir.

Norveçle mütakabil ticaretimiz 600-700 bin lira miktarında olup bu memlekete tütün; buğday; incir ve maden ihracatı mukabilinde bilhassa kâğıd ithal edilmektedir.

Esrar kaçakçılığı yapan 6 kişilik bir şebeke yakalandı

Yalovadan İstanbula gelen iki kadının eşyaları arasında dört kilo sekiz yüz gram esrar bulundu

Gümrük muhafaza teşkilâtı memurları dün Yalova ile İstanbul arasında bir müddettenberi mühim miktarda esrar kaçakçılığı yapan kadınlı erkekli bir şebekeyi yakalamaya muvaffak olmuşlardır.

Yalovada oturan eski esrar kaçakçılardan Cevadla arkadaşı Mehmedni sık, sık İstanbula gelip gittiklerini gören alâkadar memurlar, bu iki şahsın hareketlerinden şüphelenerek kendilerini takip ve tarassud altında bulundurmağa başlamışlardır.

Fakat kurnaz kaçakçılar, bu takibin farkına varmışlar, İstanbula getirecekleri esrarları iki kadın vasıtasile nakletmeğe düşünmüşlerdir.

Bu maksadla harekete geçen Cevad ve arkadaşı dün sabah İstanbula gönderilecekleri esrarları iki sepetin içine koyarak Fikriye ve Huriye adlarında iki kadına teslim etmişlerdir.

Vaziyeti tesbit eden memurlar vapur Kadıköy iskelesine yanaşır yanaşmaz her iki kadını da yakalılarak gümrük muhafaza müdürlüğüne getirmişlerdir.

Burada sorguları yapılan Fikriye ve Huriye suçlarını itiraf ederek, sepetteki esrarları Cevadla arkadaşları Mehmedden İstanbula getirmek üzere aldıklarını söylemişlerdir.

Dört kilo sekiz yüz gram ağırlığında ve on beş torbadan ibaret olan esrarlar müsadere olunarak müteakib tahkikatın yapılması için suçlular emniyet müdürlüğüne teslim edilmişlerdir. Hâdiseye el koyan emniyet müdürlüğü memurları yaptıkları tahkikat sonunda bu işle alâkalı diğer iki şahsı da yakalamışlardır.

Bunlar, Edirnekapıda oturan Bursalı Hakkı ile Yakub adlarında iki kişidir.

Altı kişilik kaçakçı şebekesi bugün aslıye 5 inci ceza mahkemesine teslim edilecektir.

Almanyanın büyük bir deniz muharebesine hazırlandığı doğru mu?

Böyle bir muharebe vukubulursa hasıl olacak netice nedir?

“Son Posta,, nın denizci muharriri yazıyor”

Almanyanın, Graf Spee kruvazörünün intikamını almak üzere bir deniz muharebesi hazırladığını işitiyoruz, havadis cidden enteresandır... Ancak böyle bir muharebenin mümkün olup olmayacağını, tetkik etmek çok faydalı olacaktır. Malûm olduğu üzere Almanya İngiltere ve Fransa tarafından abluka edilmektedir. Bu ablukanın yalnız Rusyaya gelen kısmı açıktır, eğer Rusya harbin idamesi için lazım gelen harb malzemesi ve gıda maddelerini temin edebiliyor ise bu ablukanın hiçbir kıymeti yok demektir. Fakat hadisat üç sebebdan dolayı Almanyanın Rusya tarafından beslenmediğini göstermektedir.

1 — Baltık deniz yolu kış aylarında donmaktadır. Binaenaleyh senenin mühim bir kısmında bu yol Almanya için kapalı olacaktır.

2 — Almanya ile Rusya arasında kara yolları Almanların ihtiyacına kifayet edecek bir kabiliyet göstermemektedir.

3 — Almanyanın ihracat ve ithalâtı bitaraf devletler tarafından istihlâf edilmiştir. Herhalde Almanya iktisadiyatı mühim darbelere maruz kalmaktadır.

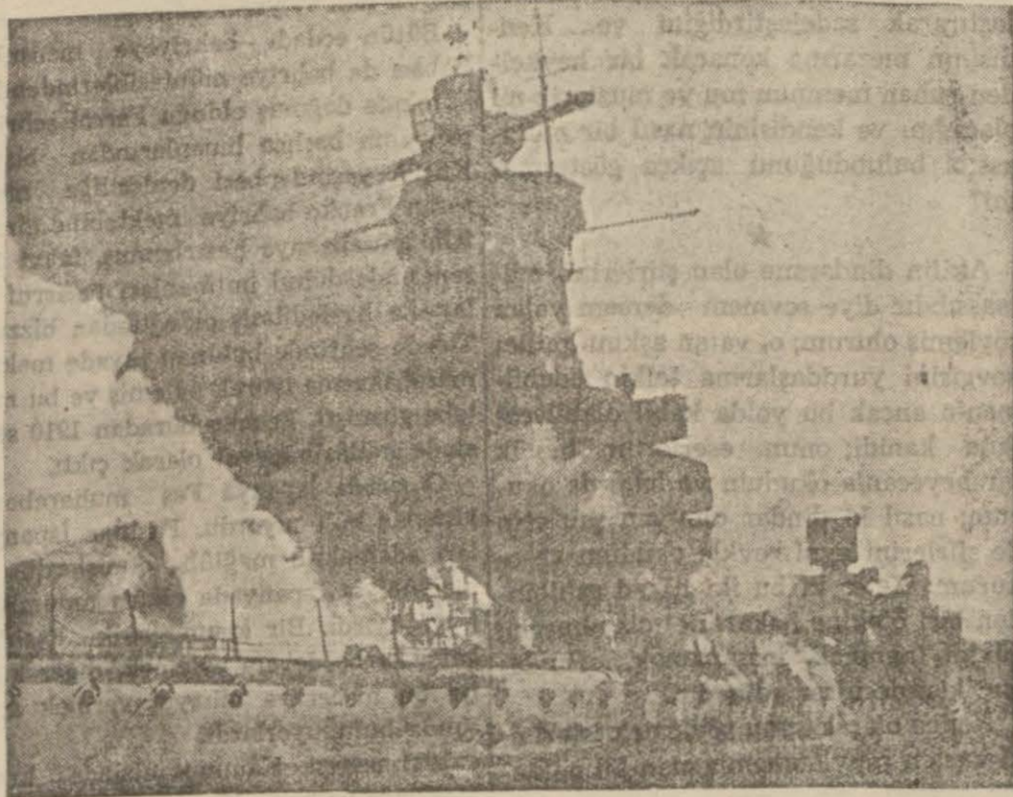
Almanyanın bu müşkül durumunu izale edebilecek üç kuvveti vardır: Kara, hava, deniz kuvvetleri...

Alman kara kuvvetleri neticesi kat'iye almak için ya Majino gibi kuvvetli istihkamları yarmak veyahud da başka devletlerin harbe girmesini icab ettiren yeni cepheler açmak mecburiyetindedirler.

Hava kuvvetleri ise kat'i netice alacak bir kifayete yükselmemişlerdir. Bu iki kuvvetin cihanşümül kabiliyeti teslim edilebile, benzin vesair maddelere azim ihtiyacı dolayısıyla deniz kuvvetlerine olan ihtiyacı pek büyüktür. Esasen yapılmakta olan harbin ismi de «iktisad harbi» değil midir? Deniz en mühim iktisad sahası olması dolayısıyla deniz kuvvetleri diğer kardeşlerine nazaran fazla bir kıymet almaktadır. İşte Almanya deniz harbi yapar ise iktisadî bir muvaffakiyet elde etmek için bu harbi yapacaktır, yoksa Graf Spee kruvazörünün intikamını almak için değil...

Deniz harbi nasıl olur?

Denizde muharebe yapmak kara kuvvetlerinden farklı olarak her iki tarafın

Graf Spee batarken

arzusuna tâbidir. Karada düşman tecavüzüne maruz kalan bir ordu, muhakkak muharebe eder. Fakat denizde muharebe etmek istemiyen bir düşmanı zorla dövüştürmek mümkün değildir. Eğer İngiltere harbetmek istemez ise Almanya hazırlığında muvaffak olamayacaktır. Malûm olduğu üzere deniz kuvvetleri, kat'i neticeli bir deniz muharebesi yapmaksızın dahi harbin gayesine ulaşabilirler. Nitekim 1914-1918 harbini, İngiliz kuvvetleri muharebe yapmaksızın kazanmışlardır, o tarihte gördüğümüz büyük İskajarak deniz muharebesi bile kat'i neticeli bir mücadele değil idi. Bu yüzden İngilizler gayeye deniz muharebesi yapmaksızın ulaşacaklar, bilâkis Almanlar da, ab'luka tesirinden kurtulmak için böyle bir harb yapmak isteyeceklerdir.

İngiltere filosu nasıl harbe icbar edilebilir?

Muharebe yapmak istemiyen bir düşman filosunu mücadeleye teşvik edecek vasıtaları yok değildir. Alman filosu mütefakkerin Manş denizindeki asker nakliyatına, Şimal denizinin en şimalindeki İngiliz karakol gemilerine, İngilterenin şark sahilindeki büyük şehirlerine taar-

ruz edecek olur ise İngiltere filosu ister istemez muharebe yapacaktır. Mevzuu kısa kesmek için aşağıdaki sebeplerden dolayı böyle bir hareketin imkânsız olduğunu kaydetmek isterim:

1 — İngiltere şark sahilleri tamamen mayınlarla mesturdur. Esasen deniz kuvvetlerinin en zor bulduğu harb şekli de budur.

2 — Manş denizindeki İngiliz nakliyatına darbe vurmak için evveleminde Dover gibi dar bir boğazdan geçmek lâzımdır. Almanlar bu işin müşkülâtını Büyük Harbde de anlamışlardır.

3 — İngiltere şimalindeki karakol hatlarına tecavüz etmek için Almanların, hiç olmaz ise İngiltere ile 2-3 gibi bir kuvvet nisbetine malik bulunması lâzım gelir.

4 — Büyük Harbin İskajarak muharebesinde Alman gemileri İngiliz donanmasından çok sağlam idi. İngilizlerin (Köyn Meri) zırhlısı beş Alman mermisile battığı halde (Zaydelç) Alman zırhlısı yirmi üç İngiliz mermisine mukavemet etmiş ve limana dönmüştü. Fakat yakın zamanda gördüğümüz (Graf Spee) (Devamı 9 uncu sayfada)

Hâdiseler Karşısında

Tramvay beklerken

Dün akşam dondurucu bir rüzgâr esiyordu. Eminönündeki tramvay durağı çok kalabalıktı. Bu kalabalık arasında ben de titreye titreye tramvay bekliyordum. Yanbaşımdaya tanımadığım bir adam peyda oldu:

— Merhaba!

Dedi. Merhabasına:

— Merhaba!

İle cevap verdim:

— Mevsim kış!

— Evet!

— Kışın soğuk olur, yağmur, yağar, kar yağar; bakın yağmaya başladı.

— Evet!

— Siz bunu bilir misiniz?

— Bilirim tabii!

— Meselâ size sonbaharda tesadüf etseydim, kış nasıl bir mevsimdir? deseydim, bana ne cevap verirdiniz?

— Kışın nasıl bir mevsim olduğunu anlatırdım.

— Ya, biliyordunuz demek?

— Evet, hem niye bilmiyeyim?

— Tuhaf şey!

Ne garib bir adam! Sarhoş muydu, deli miydi? Sarhoş halî de yoktu. Gözleri de deli gözüne benzemiyordu.

— Siz bir dâhisiniz!

— Ben mi, ne münasebet?

— Bildiniz, kış gelmeden, kışın yağmur yağacağını, kar yağacağını bil - mek, bu bir deha meselesi.

Hayır hayır; muhakkak bir zirdeli

ile karşı karşıya idim. Bir deli doktoru arkadaşım söylemişti; delilere karşı aksi hareket etmek kadar hata olamazmış, en makul hareket delinin suyu - na gitmekmiş.

— Belkil

Dedim.

— Muhakkak, diye cevap verdi. Çünkü sonbaharı müteakib kış geleceğini, yağmur yağacağını, kar yağacağını, soğuk olacağını bilmiyorlar.

— Kim bilmiyor?

— Kim olacak, herkes!

— Anlamadım.

— Anlamadım mı?

— Darılma amma anlayamadım.

Güldü:

— Anlamıyacak ne var ki? Kış gelmeden evvel, kış geleceğini, yağmur yağacağını, kar yağacağını, soğuk olacağını bilselerdi, bu tramvay durağına işreti de olsa, oluklu saçtan, hattâ portakal sandığı tahtasından bir sundurma yaparlardı, tramvay bekliyen yüzlerce binlerce insan da islanmaktan, üşümekten kurtulurdu.

Cevap vermedim; o sordu:

— Burası durak ha?

— Evet!

— Hayır, donmamak için yürüye! Ve yürüdü, gitti.

İsmet Hulusî

Bunları biliyor mu idiniz?

Bir metre mikâbı yerde ne kadar mikrob var?

Pariste zemin - de bir metre mikâbı yerdeki hastalık mikroplarının sayısı 2217 imiş. Evlerin birinci katı yüksekliğinde de miktar 405 ve üçüncü katlar yüksekliğinde de 96 oluyormuş.

Saçlar ne kadar uzar?

Bir insan saçlarını hiç kestirmese acaba saçları ne kadar uzar, bilir misiniz? Doktorlar, 60 santimle, 150 santim arasında tehâlüf edeceğini iddia etmektedirler.

Tarihe geçen kaç insandır?

İlk insandan bugüne kadar dünyada yaşamış olanların sayısı yüz milyara bağlı olmaktadır. Tarih bu yüz milyar insanın ancak beş bininin isimlerini zikreder.

Mısır'daki ehamlar nasıl yapılırdı?

Mısır'daki büyük ehamın inşasında yüz bin insan istihdam edilmiş, ve elli sene çalışılmıştır. Kullanılan taşların ağırlığı yedi milyon tondur.

Çar Nikolayın saati

Çar Nikolaya aid bir altın saat bundan bir sene evvel Hindistan - da müzayede ile satılmıştır. Bunu haber veren gazete, «bu saat Hindistana gidinceye kadar kim bilir ne kadar macera geçirmiş, ne kadar uzun bir seyahat yapmıştır?» demektedir.

Yugoslavyada kaybolan göl

Yugoslavyada, Serikada, sathı birkaç kilometre genişlikte bir göl vardır. Gölün vasatı derinliği on sekiz metredir. Her sene ilkbaharda iki üç gün içinde gölün suları esrarengiz bir surette kaybolur. Göl bütün yaz mevsimince kuru bir çukur halinde kalır.

Devlet adamlarından birçoğunun unutkanlıklarıyla meşhur olduklarını bilir misiniz?

Milyonlarca insanı idare eden devlet adamları ekseriya çok unutkan adamlardır. Bugünün büyük adamları içinde de unutkan olanlar çoktur. Bunları sıra ile anlatalım:

RUZVELT

Amerikanın Reisi Cumhuriyet Ruzvelt hergün bir mendil kaybeder. Mendillerinin arabada, vapurda her yerde unuttur, yahud düşürür. Meraklı koleksiyoncular bunları tehâlükle toplamaktadırlar. Bu mendiller markasız ve düz beyaz olduğundan bir kıymet ifade etmiyorlar. Bu sebebdan de Ruzvelte aid oldukları tesbit edilememektedir.

İNGİLTERE KRALI

En az unutkan olan devlet adamı İngiltere kralı altıncı George'dur. O, arasıra yalnız stylosunu yahud eldivenlerini unutmaktadır. Geçenlerde de bir yerde ilk defa olarak melon şapkasını unutmıştır.

ÇAN-KAY-ŞEK

Çini idare eden ve büyük kahramanlıklar göstermekte olan Mareşal Çan-Kay-Şek yanında birçok renkli kurşun kalemler taşımaktadır.

Yerlere adetâ kurşun kalem serpmektedir. Her hafta kaybettiği kurşun kalemlerinin sayısı 30 u bulur. Bu miktar karısı Madam Çan-Kay-Şek tarafından tesbit edilmiştir.

HİTLER

Alman devlet reisi Hitler bu hususta Amerika cümhurreisi Ruzvelte, hem Çin başkumandanı Mareşal Çan-Kay-Şek'e benzemektedir. Her ikisi gibi her bir mendillerini, hem kurşun kalemlerini kaybetmektedir. 1937 senesi sonbaharında çantasını yolda kaybetmiş bu yüzden ortaklık birbirine karışmıştı. Nihayet çanta bulundu; fakat içinden ehemmiyetli hiçbir şey çıkmadı. Çantanın muhteviyatı bir sürü mendil ile bir gömlek, bir kravattan ibaretti.

MUSSOLİNİ

İtalyan Başvekilî Mussolini sporu çok seven bir adamdır. O da mendillerini, kalemlerini kaybetmekle şöhret kazanmıştır. Bu yaz deniz banyoları sırasında güneşe karşı kullandığı yağların şişelerinin kaybolduğunu farketmiş, nihayet bunların prestişkarlarından bir İtalyan kızı tarafından çalındığı tesbit edilmiştir.

MOSCİESKY

Lehistanın eski cümhurreisi Mosciesky hem devlet adamıdır, hem de büyük bir âlim. Evinde takke şeklinde başlık kullanır ve hemen her hafta bir iki takke kaybeder.

İSVEÇ KRALI

İsveç kralı beşinci Gustave eskiden sık sık saatini kaybederdi. Hemen hemen ayda bir iki saati ortadan yok olurdu. Şimdi saatleri kordon ile yeğelinin cebine bağlamaktadır. Fakat buna mukabil sıra sigaralara gelmiştir. Sigara kutusundan sık sık sigara düşmektedir.

GÖNÜLİSLERİ

Evlenmekten çekinen bir erkek

24 yaşında bir erkek okuyucum, bana bir mektub yazmış. Mektubu hâlâ edeyim:

«Evlenmek çağındayım, tahsilim vardır. Kazancım bir aileyi pek de - ğilse de orta halli geçindirmeye kâfi - dir. Evlenmek istiyorum. Fakat bir türlü cesaretim yok. Çünkü evli insanların halini biliyorum.

Benim, dört yaş büyük bir ağabeyim var, üç senelik evlidir. Aynı evde otururuz. Fena bir insan değildir. Yengem de fena bir insan değil. Fakat bu fena olmayan insanlar birbirleriyle neden bir türlü iyi geçinemezler. Hemen her gün kavga ederler. Bezan kavgaları o kadar şiddetlidir ki, konu komşu duyup ayırmak için eve gelirler. Her gün bu misali görürken ben nasıl evlenebilirim. Evlendiğim zaman, karımla ben de, bugün yengemle ağabeyim neyse olacak değil miyiz?»

Okuyucumun mektubu bana bir hikâyeyi hatırlattı.

Yabancı bir memleketten Fransaya gelen yabancı bir gazeteci Fransa sahillerinden birinde vapurdan inmiş, bir Fransız kadını görmüş. Bu kadının saçları kırmızı, yüzü çilli imiş. Gazeteci kadını görünce gözmezi bir telgraf - haneeye koşmuş ve gazetesine aşağıdaki telgrafi çekmiş:

«Bütün Fransız kadınlarının yüzleri çilli ve saçları kırmızıdır.»

Bir tek misali ele alıp bütün bir kitle hakkında hüküm vermenin ne kadar yanlış olduğunu gösteren bir hikâye değil mi?

Okuyucum da aynı hataya düşüyor. Bir tek misali bütün evlere teşmil edemeyiz. Nice evliler vardır ki, hayatlarından memnundurlar. Karı koca kavga etmeden güzel bir hayat geçirirler. Okuyucumun ağabeyiyle yengesine bakıp evlenmekten çekinmesini hiç doğru bulmam.

TEYZE

Büyük şair Mehmed Akif hakkında bilmediğimiz şeyler

Yazan : Hüseyin Rifat

23/XII/1939

- Ankara -

Geçen gün hasta bir arkadaşımın hatırım yoklamaya gitmiştim; benden evvel gelmiş daha birkaç kişi vardı; biraz hastanın, hastalığın lâkırdıları edildikten sonra söz döne dolaşa edebiyata ve sonra -ev sahibinin, ziyaretçilerden birinin de baytar olmaları münasebetile- şair Mehmed Akife intikal etti.

Hem ev sahibi hasta, hem de misafir, baytar Akifin yakınlarından oldukları için hususî hayatından söz açarak Akife isnad edilen (taassub) gibi bir şaibe nin asla doğru olmayacağını, şairin vaktile içki müptelası bile olduğunu ve sonra, hakikaten ehemmiyetli bir vak'a dolayısıyla terkettiğini anlattılar.

Bir san'atkarın hususî hayatı ile yarattığı bedialar arasında sıkı fıkı münasebet aramak ne dereceye kadar doğru olabilir? Ve san'atkarın edasının o yazılardaki müeddaya uymuyor diye hayatı görüş ve yaşayışını biyografisi yazılarken bilerek ve isteyerek nasıl ihmal veya imhal edebiliriz? Gibi birçok münakaşalar yürütüldü.

Akifin seyyal şiirlerinden bahsedilirken sözün bu vadiye dökülüşüne sebep bay Eşref Edib tarafından merhum şair hakkında yazılan iki cildlik büyük eserde bu cihetin noksan bırakılmış olması idi.

Eşref Edibin pek kıymetli olduğu şüphesiz bulunan şair hakkındaki etüdüünü okuyamadım; fakat yapılan bu iddialara göre de, noksan bırakılan bu ciheti doğru bulmadım. Bunun içindir ki o mecliste cereyan edip de doğruluğunda hiç şüphem bulunmayan eksikliği tamamlamak istedim.

Şair Mehmed Akif içerdi ve gençliğinde uzun müddet müskirat kullandı. Fakat bir hâdise onu içmekten tamamen kurtarmıştı.

Merhum; bir gün fazlaca içmiş bir halde iken kendisinin pek sevdiği; irfan kardeşi Babanzade Naim hoca merhuma bir mübahase neticesinde -haklı veya haksız- bir tokat indirmişti.

Ertesi gün yaptığı bu hareketten dolayı -haklı da olsa- arkadaşına el kaldıracak kadar asabını bozan içkiyi terketti ve ondan sonra bir daha da ağzına koymadı.

Görülüyor ki Akif bu hâdisede sahibi bulunduğu iki büyük hasleti birden göstermiş oluyor.

Birincisi müskiratın asabını bozacak kadar fena bir tesir yaptığını görerek birdenbire terkedivermesi ve hayatının sonuna kadar da bir daha ağzına alması, ikincisi de Naim hoca merhum

— Haydi kumandan; dedim, şuradan bir otomobile atılmanızı, kültür direktörüne orta mekteb müdürünü de aldıktan sonra hapishaneye giderek Haşmet Güneşi, hep birlikte, buraya getirmenizi rica ederim.

Kumandan: — Memnuniyetle; dedi, hep tevkif mi edeceğiz? Bazan da böyle tahliyeler yapalım...

Gittiler ve geldiler... Aman yarabbil!

Haşmet Güneş hakikaten bir ölü gibi.. üstü başı perişan.. fakat kendisi üstünden, başından da perişan.. saçlar kulaklarını örtüyor.. yüzünde en az on günlük sakal var...

Kültür direktörüne mekteb direktörü, Haşmet Güneşi orta'larına alarak karşıma oturdular.

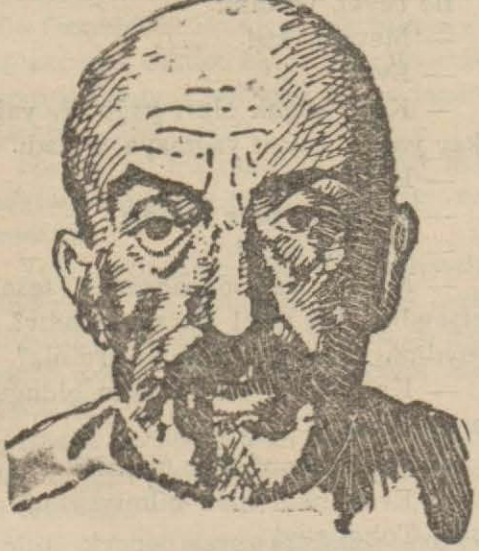
Ayakta duran jandarma kumandanına sordum:

— Bir şey söylediniz mi?

— Hayır!..

Haşmet Güneş birdenbire ağlamağa başladı!

Kültür direktörü de ağlıyor! Mekteb müdürü de ağlıyor!

Mehmed Akif

ile gene hayatının sonuna kadar dost kalmasıdır.

Bu vak'a şair için bir nakise değil bilâkis bir meziyet teşkil eder ki hususî hayatı yazılırken bu cihetin kale alınmaması, büyük bir meziyetinin zikredilmemesinden başka bir şey ifade etmez, zannedirim.

Bir vak'a daha: Akife karşı bütün gençlik büyük bir hürmet eseri gösterdi; tabutunu son yerine kadar başları üzerinde götürdü. Daha sonra onun büyük kudretine yaraşır bir mezar yaptırırken heykelini mezarının üzerine koymak istedi.

Hemen her şiirinin başına bir ayet ilâştiren şairin bazı dostları bunu onun dine olan sıkı rabitası ile münasebet görmüyorlar, ve (Akifin ruhu bundan muazzab olur) diyorlardı.

Heykel, mezarına konuldu mu, konulmadı mı onu da bilmem; fakat şairin hali hayatında geçen şu vak'a da böyle bir heykelden memnun veya muztarib olacağını pek güzel gösterir:

Akif hakikaten mütedeyyin olduğu için namaz kılar ve borç telâkki ettiği bu işi de öyle alenen değil, evinin tenha bir odasına giderek eda ederdi.

Bir gün gene bu vazifesini yaparken, evinde misafir bulunan ahibbasından bir zat odaya girmiş, şairin namaz kılarken karşısına tesadüf eden duvarda bir resmin asılı bulunduğunu görerek, resme karşı ibadetin caiz olmayacağını söylemişti. Şair Akif ona cevaben diyor ki:

— İslâmiyetin ilk günlerinde putperestlik vardı; ilk müslümanların, namazlarını kılarırken karşılarında bir putun bulunması onun gene eski taptığı bir şeye tapmakta olduğu fikrini verebilirdi; bu zehabı kaldırmak için puta -veya resme- karşı namaza o günlerde cevaz verilmedi. Fakat aradan o kadar

zaman geçti ve puta tapmanın mânâsızlığı o kadar anlaşıldı ki artık bu memnuniyete de mahal kalmadı. Kalb Allaha müteveccih olduktan sonra karşuya tesadüf edecek hiç bir şeyin mânâsı yoktur.

Şu hikâye de şairin, dindarlığı ne kadar kayıtlardan ve şartlardan uzaklaştırarak sadeleştirdiğini ve... Kendisinin mezarına konacak bir heykelden ruhan memnun mu ve muztarib mi olacağını ve kendisinin nasıl bir mutasabbı bulunduğunu açıkça göstermez mi?

Akifin dindarane olan şiirlerini, mütaassıbdır diye sevmem dersem yalan söylemiş olurum; o, vatan aşkını, millet sevgisini yurddaşlamna telkin edebilmenin ancak bu yolda kabil olabileceğine kanidi; onun eserlerini büyük bir heyecanla okudum ve hâlâ da okurum; nasıl ki dindar olmıyan şairlerin de şiirlerini aynı zevkle okudum ve okurum. Yeter ki bu iki itikad sahibinden biri ötekine hakaret etmiş olmasın; çünkü inanmak, inanmamak... Bunların ikisi de birer «din»dir.

Netice olarak şunu söylemek isterim ki kasten söylenmemiş olan bu noktalar şairimizin şanı, şöhreti için değil, hakkında yazılan eser için bir nakise teşkil ediyor; bir san'atkarın her hali, en küçük teferruatına kadar yazılmalı ve bilinmelidir...

Hüseyin Rifat

Denizyollarına aid çalınmış eşya bulundu

Cide müddeiummiliği; Devlet Denizyolları Umum Müdürlüğünde memur olduğu anlaşılan Hasan Ertekin adında birinin evinde araştırma yapılmış; mühim miktarda çalınmış eşya meydana çıkarılmıştır.

Bu eşyanın Devlet Denizyolları Umum Müdürlüğüne aid olduğu tesbit edilmiş olduğundan; memur hakkında burada kanunî takibatta bulunulmak üzere keyfiyet İstanbul Müddeiummiliğine bildirilmiştir.

Hasanın Cihangirde aynı evde vaktile beraber oturduğu arkadaşı Rasimin evinde de dün yapılan araştırma neticesinde mühim miktarda eşya meydana çıkarılmış, müteakiben Mehmed Ateş adındaki kardeşinin evinde yapılan aramada da gene bir takım eşya ele geçirilmiştir. Bu eşya arasında yağlı boya, sabun vesaire bulunmaktadır.

Bu işle ambar memuru Ziya da alâ kadar görülmüş ve onun hakkında da takibatı kanuniye yapılmasına karar verilmiştir.

Dünyayı idare edenler General Franko

Aleyhinde çok söylendi, ağır ithamlara maruz kaldı, fakat nihayet kendi davasını kazandı.

Bugünkü çılgın Avrupa içinde sakin sakin yaralarını sarmağa çalışan, bütün devletler ile dost geçinmeğe karar veren ve İspanyanın başında bulunan General Franko harbden sonra da iyi bir siyasi adam olduğunu göstermiş, İspanyayı Avrupadaki ateş çemberinden açıkta buldurmağa muvaffak olmuştur.

Son seneler içinde ismi pek sık geçen bu devlet reisinin hayatı dikkate şayandır.

General Francisco Franco Baamonde, 17 Kânunuevvel 1892 tarihinde İspanyada Ferrol şehrinde dünyaya gelmiştir. Bugün tam 47 yaşındadır.

Bütün ecdadı bahriyeye mensubdu. Babası da bahriye müntesiblerindendi.

İçinde doğmuş olduğu Ferrol şehri İspanyanın başlıca limanlarından biridir. Küçük yaşındanberi denizcilğe merak saran Franko bahriye mektebine girmek için müsabakaya hazırlanmış, fakat 1907 senesinde dühul imtihanları tasarruf dolayısıyla hazfedilmiş olduğundan bizzarur Toledo şehrinde bulunan piyade mektebi müsabakasına iştirak eylemiş ve bu mektebe girmişti. Franko buradan 1910 senesinde mülâzimievvvel olarak çıktı.

O sırada İspanya Fas muharebesine girişmiş bulunuyordu. Faslılar İspanyoları adamakıllı mağlûb etmişlerdi. Bu mağlûbiyet İspanyada efkârı umumiyeyi ikiye ayırdı. Bir kısım halk Faslılara karşı harbe devam eylemek, diğer kısım ise bu maceraya nihayet vermek arzusunda bulunuyorlardı.

1911 senesi Kânunusanisinde kralın Melillada yapmış olduğu seyahat harb taraftarlarına yeni bir şevk aşıladı. O anlarda da İspanya meselesi büyük devletlerin iştihalarını kabartmış bulunuyordu. Fransa Kasablankaya asker çıkardı. İngiltere Tanca üzerinde hak iddia etti. Almanya Agadire Panther harb gemisini gönderdi.

Fasta harb gene başlamış, İspanyollar gene müşkül mevkiye kalmışlardı. O sırada Franko gönüllü olarak Fasa gitmiş bulunuyordu. Yeni vücade getirilen mahallî zabıta teşkilâtına Franko da dahil bulunuyordu. 1915 senesi nihayetinde Franko, ilk olarak yazılmış olan 42 gönüllüden sağ kalan yedi zabitten biri idi.

Franko 1916 senesi içinde vukubulan harbde yaralandı ve İspanyaya avdet etti. 1920 senesinde tekrar Fasa döndü. O sırada yerli askerlerden kıt'alar teşkil eden Millan Astray ile fikren anlaştı.

1921 senesinde Frankonun kumandası altındaki kıt'alar Melillayı tekrar ele geçirdiler ve bu muharebelerde çok cesur, müdebbir bir kumandan olduğunu isbat etti.

Fasta yeni bir isyan hareketi baş göstermişti. İsyancı Fas mücahidlerinden El Resul idare ediyordu. Bu çetin harb sonunda Franko gene galib olarak çıktı. Bu muvaffakiyetlerinden dolayı 30 uncu yaşına basan Franko albaylığa terfi ettirildi.

1925 senesinde Fasta Alhucemas mevkiine bir ihraç hareketi kararlaştırılmış

Franko, kızı ve köpeği

ti. Bu hareketin kumandasını da Frankoya tevdi ettiler. Franko burada da cesurane harbederek bütün gayelerin tahakkuk etmesini temin etti.

İspanya harbi bu suretle hitama erenken Franko 32 yaşında generalliğe yükseldi ve İspanyanın en genç generali olarak temayüz etti.

Franko mesleğini harbede ede öğrenmiştir. Askerlerinin kuvvei manevesine pek büyük bir ehemmiyet atfederek aynı zamanda düşmanın kuvveti menabini de takdir edenlerdendir.

Fransanın en meşhur generallerinden olup Fasın fatihi ünvanını almış olan Lyautey onu ve İtalyan generali Grantaniyi devrin en şayanı dikkat kumandanlarından ikisi addeder.

İspanyada cümhuriyet idaresi teessüs eder etmez ihtiyaten, Franko Baléares adalarına uzaklaştırılmıştı. 1934 senesinde İspanyada Asturias mintakasında çıktığı bir ihtilâl hareketi vukubuldu. Bu hareket Barcelona ve Madride yayılmak istidadını gösterdi.

Bu hareketi bastırmak için hükümet Frankoya müraعات etti. O kendisinin beklenen hizmeti ifa eyledi.

1935 senesinde harbiye nazırı Gil Robles orduyu yeniden tensike karar vermişti.

O sıralarda Fas kıt'aları başında bulunan Frankoyu kendisine muavin tayin etti.

Bu sırada İspanyada yeni bir ihtilâl hareketi baş gösterdi, bu hareket geçtikçe vüs'at peyda etti, hükümet general Frankoyu Canaries adalarına göndererek tehlikesini azaltmağa çalıştı. Fakat iş için devam eden ihtilâl nihayet bütün dehşetile patlak verdi, Fasta bulunan kıt'alar da isyan ettiler ve Franko derhal ihtilâlcilerin başına geçti.

Aylarca, yıllarca süren bu ihtilâl hareketinin safahatını burada anlatacak değiliz, İspanyol dahilî harbinin bütün ferrüatı elân herkesine hatırdadır. Bu Franko zafer kazanmış ve bu kan ve taş memleketine diktatör olmuştur.

İhtilâl ve harb hareketlerinde iyi bir asker, iyi bir kumandan olduğunu isbat

(Devamı 9 uncu sayfada)

«Son Posta»nın tefrikası: 58

BEN ÖLDÜRMEDİM

Jandarma kumandanı da ağlıyor!

Ben de ağlıyorum!...

Hançeremi bir şey tazyik ediyor. Dalga, dalga mütevaliyen gelen bu tazyikli durdurmak için her iki kelimedede bir yutkunarak söze başlıyorum:

— Bay Haşmet Güneş!

Dünyanın hiç bir hâkimi, yer yüzünün hiç bir mahkemesi bu adli hatanın önünden kaçamazdı. Hadisatın seyir tarzı, delâilin aleyhinizdeki tecellisi —eğer bir şahid daha olsaydı— adliyei belki de tamir kabul etmez bir hata felâketine sürüklerdi. Bütün bu maceradan sonra nasıyeniz tekrar temizlenmiş, namusunuz ifade edilmiştir.

Haşmet Güneş ağır, ağır sordu:

— Neclâ dirildi mi?

— Heyhat! Fakat hâdisede tavazuh etti. Siz manevi bir ölümden kurtulduunuz. Geçirdiğiniz macera büyüktür. Mukadderatın önüne geçilemiyor bay Haşmet Güneş; hayatınızda böyle simsiyah bir safha da varmış...

Şimdi artık hürsünüz. Açık alınızla cemiyetin arasına karışarak hürriyetine sahib her Türk gibi medenî haklarınızdan derhal istifade edebilirsiniz.

★

Ben bunları söylerken, Haşmet Güneş, iki elini birden kaldırarak:

Yazan: Zeynel Besim Sun

— Yalan! Yalan! Aslâ! Ben öldürmedim!

Diye bağırmağa başladı. Evvelâ farkında olmayarak sözüme devam etmek istedim; fakat ikinci, üçüncü, dördüncü defalar aynı nakaratı tekrarlayınca derhal telefona sarılarak asabiye mütehassıslarından birisinden acele gelmesini rica ettim.

Geldi; Haşmet Güneşin karşısına oturdu. Bir saatten fazla onunla meşgul oldu. Biz, heyecan ve helecan içinde, doktorun dudaklarından çıkacak söze intizar ediyorduk.

Doktor, nihayet ümitsizlik içinde hükümünü verdi:

— Delirmiş!

— Tedavi ettirelim doktor!

— Maalesef imkânsızdır.

Son zamanda, bir iki ticarî muamele yüzünden, tekrar zenginleşen babası kimseye zararı olmayı bu zavallı aşk kurbanını istediği yere sahyor.

Doktorlar:

— Tabiate terkediniz. İsteddiği gibi dolaşsın. Allahtan ümid kesilmez.

Demiş'er.

Ekrem Çelik anlattı; birkaç gün misafiretten sonra kalktı, gitti; aradan hayli zaman geçti; ben notlarımı tanzim ederken bu eseri vücade getirdim. Fakat elektrik ziyasının altında perişan yüzümlü bir defacık görebildiğim Haşmet Güneşin Heybelideki asfalt caddenin kenarından yükselen hazin sesi kulaklarımdan hâlâ gitmiyor:

— Yalan! Yalan!

Ben öldürmedim!...

— SON —

Son Posta

S P O R

G. Saray Macar takımı ile 1-1 berabere kaldı

Oyunun ilk devresinde Galatasaray çok hâkimdi, 2 nci dakikada bir gol attı, fakat sonradan hâkimiyet Macarlara geçti

Hasılatı zelzele felâketzedelerine verilme üzere dün son bir maç yapan Macarların meşhur F. T. C. takımı, Türkiye şampiyonu Galatasarayla oynadı ve sıkı bir mücadeleden sonra maç 1-1 berabere bitmiştir.

Galatasaray ile F. T. C. 1912 senesinde Budapeştede karşılaşmışlar ve o zaman maç 7-1 Galatasarayın mağlûbiyetine bitmiştir.

İki takım, 1923 de İstanbulda, Takımın stadında ikinci defa karşılaşmışlar ve bu maç da 1-1 berabere bitmiştir.

17 sene sonra dün üçüncü defa olarak karşılaşmış olan Galatasaray ile F. T. C. her türlü mücadeleye baş vurmuş ve iki takımın çarpışmasından sonra maç gene 1-1 berabere bitmiştir.

Galatasarayın bu beraberliği, ufak tefek bir mülâhaza ile kenara atılacak bir netice olmaktan çok uzaktır.

Dünkü maçta 716 lira hasılat toplanmıştır. Zelzele felâketzedeleri için yapılan diğer maçların hasılatı da dünkü hasılatın mecmuu 2925 lira 50 kuruştur. Toplanan bu para, Kızılaya tevdi edilmiştir.

Macarlara kupa verildi

İstanbul mntakası, Macar takımının zelzele felâketzedeleri için maç yapmak sportmenliğini göstermiş olmalarından dolayı dünkü maçtan evvel Macar takımına güzel bir kupa hediye edilmiştir.

Maçtan evvel

Galatasaray, F. T. C. maçı başlamadan evvel her iki takım büyük felâkette ölenlerin hatıralarına hürmeten bir dakika toplu olarak durmuşlardır.

Müسابaka

Bozuk, buz tutmuş ve bazı yerleri çamur bir sahada yapılan maça misafir takım başladı.

Galatasaray muavin hattında kesilen bu hücum, Galatasarayın hızlı bir atak yapması ile Macar kalelerine döndü.

En kısa bir zaman içinde yapılan bir anlaşma Budurinin ayağında bir müddet durdu. Buduri kalenin ortasındaki boşluğa topu gönderdi. Hemen orada biten gündüz de ikinci dakikada Galatasaray bir gol kazandı.

F. T. C. şaşırmış, Galatasaray şahlanmış, oyun bu sayıdan sonra azami heyecan veren bir şekil almıştı.

Galatasarayın bu hâkimiyeti ikinci bir sayının yapılmasına yardım etmedi. Hâkimiyet te yavaş yavaş F. T. C. ye geçti.

Oyuna tamamen değilse de çok defa hâkim olan Macar takımı beraberlik için birçok fırsat bulmuş, sağa koşmuş, sola yüklenmiş, sırası geldikçe şüt çekmiş ve devreyi 1-0 mağlûb olarak bitirmekten kurtulmamıştır.

İkinci devrede Galatasaray Cemili, Bediyyi, Sarafimi takıma almış, ve sahaya öyle çıkmıştı.

Taze kuvvetle sahaya giren üç futbolcunun hemen hiç bir rolü olmadı. Bilâkis aynı kadroyu muhafaza eden Macar takımı birinci devreye nazaran daha fazla oyuna hâkim oldu.

Galatasaray bu devrede ciddi olarak bir fırsat kaçırdı. Buna mukabil Macar takımı büyük fırsat kaçırmamış olmakla beraber, ciddi yüksek oyunu gösteriyor ve elde ettiği hâkimiyeti bir türlü Galatasaray vermiyordu.

Galatasaray müdafaası üzerine yüklenen oyun mütemadî bir müdafa içinde iken bir sürü korner de oluyordu.

26 nci dakikada soldan çekilen kor-

Dünkü maçtan heyecanlı bir safa

ner Galatasaray kalesine musallat oldu, durdu. Ayaktan, ayağa dolaşan top, tâ geri (Devamı 9 uncu sayfada)

Kız liseleri voleybol maçları

Kız Muallim mektebi- Boğaziçi lisesi takımları

Çamlıca lisesi - Şişli Terakki lisesi takımları

İstanbul Kız lisesi ile İstiklâl lisesi takımları

Kız mektepleri arasındaki voleybol maçlarına dün de Kız Muallim mektebi sa'onlarında devam edilmiştir. Mektebli kızlarımızdan birçok seyircinini de hazır bulunduğu bu müsabakalar baştan sona kadar heyecanlı ve güzel olmuştur. İlk olarak Muallim mektebi ile Boğaziçi karşılaştı, ve Muallim mektebi kızları Boğaziçi lisesi ile 15-4, 15-13 yenmişlerdir.

İkinci olarak karşılaşan Çamlıca - Şişli Terakki maçında Çamlıcalılar çok daha hâkim oynuyarak maçı 15-3, 15-4 yenmişlerdir.

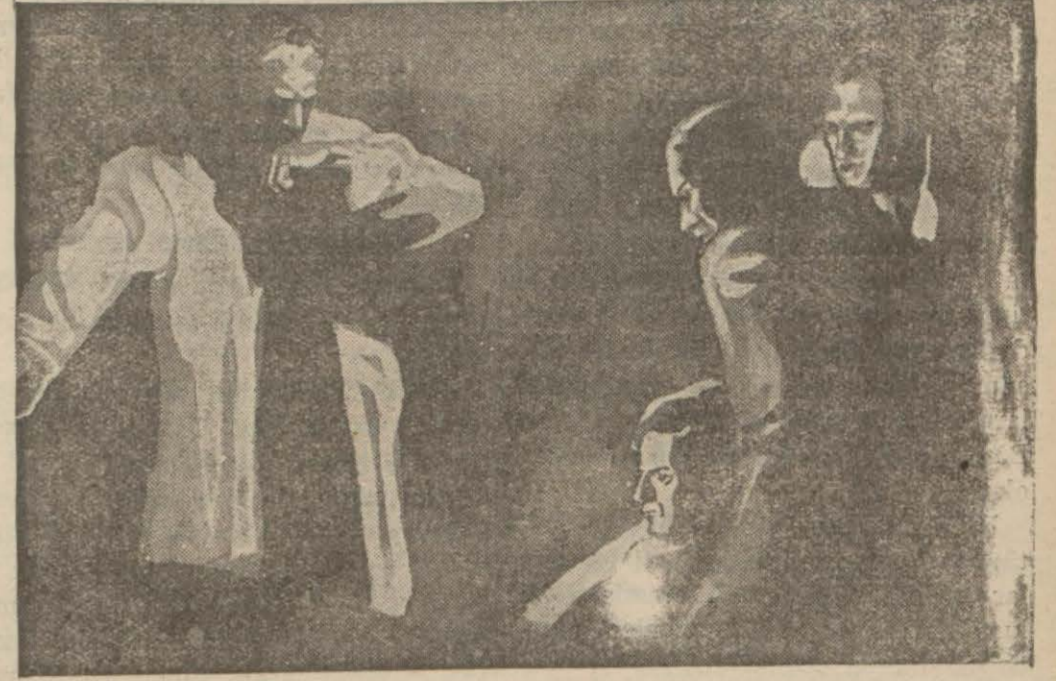
Son defa olarak İstanbul Kız lisesi ile İstiklâl lisesi karşılaşmışlardır. Bu maçta da İstanbul Kız lisesi büyük bir faikiyet göstermiş, oyunu 15-3, 15-1 ile bitirmişlerdir.

«Son Posta» nun zabita romanı: 49

ZEHİRLİ GÖLGE

Yazan: CEVAD FEHMİ

Hastanede tahkikat

Cesed, pavyona nakledildi

Nöbetçi doktor bu işle meşgul iken faciannın ikinci kısmı patlak verdi. İki bekçi ile bir polis memuru kollarından ve bacaklarından tutarak kaldırdıkları bir cesedi taşıyarak hastane kapısına dayandılar. Kapı açıldı, içeri girdiler. Nöbetçi doktor hâlâ elektrikleri sönen pavyonda idi. Oraya gittiler.

Cesed doktorun bulunduğu odanın zeminine bırakılınca orada bulunanları yeni bir hayret ve dehşet hissi kapladı. Cesedin arkasında pijamalar vardı ve bu pijamalardan kendi hastalarından biri olduğu anlaşılıyordu. Tam alında bir kurşun deliği vardı. Buradan sızan kan bütün yüzünü kaplamıştı. Bu itibarla yeknazarda tanınmıyordu. Kanlar temizlenince bu müşkül de hallolundu. Veremliler koğuşunun hademeleri bu adamın beş gün evvel yatırılan Ali isimli Ankaralı bir hasta olduğunu söylediler. Maktûlün başı traşlı idi. Yüzündeki kanlar temizlenince yarasının yalnız alnında olmadığı görüldü. Kafa tasının arkasında da bir şişkinlik vardı. Belki kafa tası parçalanmıştı.

Polisle bekçiler maktûlü hastaneden üç yüz adım ötede yol üstünde bulduklarını söylüyorlardı. Nasıl olup ta onun gaybubeti nazarı dikkati celbetmemişti? Acaba onu da kaçırmışlar mı idi?

Bu yeni hâdisenin korkunçluğu meflûç muhasebecinin kaçırılışını unutturur gibi olmuştu. Mesele çok mühimdi. Derhal bir yandan sertabibin evine adam yollanırken diğer taraftan polis müdriyetine telefonla malûmat verildi. Yirmi dakika sonra sertabibden başka müdriyetten polisler de gelmiş bulunuyorlardı. İptidai tahkikat böylece başlamıştı. Cinayet masası serkomiseri ile müddeiumumî muavininin de anbean muvasalatlarına intizar olunuyordu. Bu sırada müdriyetten gelen komiserlerden birisi maktûlü tanıy gibi olmuştu. Evet hiç şüpheli yok, bu Ankaralı Ali falan değil, sabıkalı gece hırsız Ahmeddi. Hayır hayır aldanmasına imkân yoktu. Kendisini iki defa bizzat yakalamıştı. Ona çolak Ahmed derlerdi. Son defa hapisaneden kaçtıktan sonra da taharrisine memur edilmiş, fakat enseleyememişti. Demek o, gedikli müşteriyi şehrin hırsız yatağı olan kahve ve meyhanelerinde ararken çolak Ahmed, Ankaralı Ali isimli Cerrahpaşa hastanesinin veremliler koğuşunda yatıyordu. Hakikaten veremli mi idi? Belki! Fakat hastaneye hasta'lığını tedavi ettirmek üzere girdiğine inanmalı mı idi? Bu başına gelenler ne idi? Onu kim kaçırmak istemiş, sonra neden öldürmüştü? Bu suallerin aydınlanması için Osman beyin işe başlaması lâzım geliyordu.

Cinayet masası serkomiseri vak'ayı telefonda din'ediği gibi anlattıktan sonra sustu ve bekledi.

Rıdvan Sadullah tek ke'ime söylemeden ayağa kalktı. Bu yeni vak'anın heyecanı ile bütün vurgunluğumuz bir anda silinmişti. Hattâ bende de evvel hissettiğimiz ümitsizlikten de eser kalmamıştı.

— 2 —

Fasid daire

Maçta ile Cerrahpaşa arasındaki yol bize olduğundan fazla uzun göründü. Rıdvan Sadullah bermutad tahkikine

gittiğimiz vak'a ile hiç te alakası olmayan mevzular üzerinde konuşuyordu. Meşhur âlim Lâmbrosunon (Suç işleme sebepleri) adlı kitabı belki yirmi dakikamızı aldı. Birçok memleketlerde gıda maddeleri fiatları ile işlenen suçların miktarı arasında münasebet bulunduğu tesbit edilmişti. Fransada intiharların ve hırsızlıkların buğday fiyatının artmasıyla çoğaldığı, immesile de azaldığı meydana çıkarılmıştı. İngilterede alkol ucuzlayınca kalpazanlık ve hırsızlıklar azalıyordu.

Başka bir zaman olsaydı belki Rıdvan Sadullahın anlattıklarını çok büyük bir alâka ile dinliyecektik. Fakat o sırada hissettiğimiz heyecan ve sabırsızlık o kadar büyüktü ki can kulağı ile dinlese bile tamamiye kavrayamayacaktık.

Otomobilimiz nihayet hastane kapısı önünde durdu. Serkomiseri gören bir polis memuru koşarak kapıyı açtı.

Osman bey arabadan inerken sordu: — İçerde kimler var oğlum? — Zabita doktoru az evvel geldi efendim.

— Sertabib de burada mı? — Evet sizi bekliyor.

Doğru sertabibin odasına çıktık. Maktûl çolak Ahmedin cesedini pavyondan buraya getirmişler, beyaz bir çarşafın üzerine yatırmışlardı. Zabita doktoru cesedi muayene ile meşguldü. Osman beyi görünce yarı şaka, yarı ciddi:

— Bu sizin mühim dediğiniz vak'alar son günlerde sıklaşmaya başladı, dedi. Hemen iki gecede bir telefon. Mühim... Kalk bakalım, yataktan... Allahın serserileri de ölmek için ille geceyi beklerler. Sanki bu için gündüzi yokmuş gibi...

Durdu, tamamen ciddileşerek ilâve etti:

— Öleli iki saat oluyor, çok yakın mesafeden ateş edilmiş. Ölüm anı olmuş. Başın arkasındaki yaraya gelince üstünde çamur kıvrıntıları buldum. Ölümden sonraki sukuttan mütevellid bir yara... Kafa tası aşağı yukarı hurdaşmış olmuş. Ölümü müteakib yüksek bir yerden düştüğüne, meselâ bir otomobilden atıldığına hükmedilebilir.

İçinde yaşadığımız facialar serisinin ilk aktörü olan maktule hususî bir alâka ile baktım. Bu adam bir gece yarısı benim yatak odama girmiş ve Raif Beyin mektubunu bırakmıştı. Henüz delikanlı denecek çağda idi. Yakışıklı bir adam denebilirdi. Sapsarı saçları vardı. Uzun boylu idi. Zayıflığı ve çökmüş avurduları ciğerlerindeki derdi ifşa ediyorlardı. Sirtında bulunan hastane pijaması yer yer kan lekeleriyle kirlenmişti.

Cesedin başından kalkan zabita doktoru:

— Ben işimi bitirdim, dedi. Serkomiser beye lâzım değilse cesed kaldırılabilir.

Odada zabita doktorundan başka sertabib, nöbetçi, doktor ve bir de hastabakıcı bulunuyorlardı, Osman bey Rıdvan Sadullahla baktı. Dostum:

— Şimdilik ihtiyacımız yok, zannedirim. Osman bey! dedi.

Sertabibin çağırıldığı iki hademe cesedi kaldırıp götürdüler. Aletlerini çantasına yerleştiren zabita doktoru da arkasından vedâ ederek gitti. Odada hastane doktorlarıyla yalnız kaldık.

(Arkası var)

Zelzele kurbanlarının resmî sayısı : 25 bin ölü

(Baştarafı 1 inci sayfa)

kadar yaralıdır. Kısım ve tamamen yıkılan binaların sayısı 30 bine yakındır. Ancak bu rakamlar da kısmen tahmine müsteniddir. Biraz daha az veya daha çok olması mümkündür.

Felâket hakikaten büyük, sahası geniştir. Gerek mevsim, gerek zelzele vuku saati felâketin şiddetini arttırmıştır. Musibet herkesi yatağında ve tahtı uykusunda haince bastırır, ne ih tiyar, ne kadın, ne hasta, ne de çocuk dinlememiş kıymıştır. Felâketin ma sum kurbanlarına rahmet, geride kalanlara sabır ve metanet temenni ederim. Başınız sağ olsun arkadaşlar, millet var olsun.

Felâketzedeler, kimsesizler, milletinin sinesinde en sıcak şefkati buluyorlar ve bulacaklardır. Himmetinizle en kısa zamanda felâket harabeleri üstünde mamureler doğacaktır.

Yollarda

Vekil, bundan sonra, zelzele mntakasında on gün devam eden seyahat ve tetkikleri hakkında izahat vermiş, müşahedelerini anlatmış, alınan tedbirleri saymıştır. Faik Ötrak karlardan kapanan yolların açılması için sarfedilen mesaiyi zikrettikten sonra Karaköy istasyonuna 700 metre mesafede kara saplanan trenin 38 saat bu mevkide kaldığını ve nihayet Erzincana varıldığını söyleyerek izahatına şöyle devam etmiştir:

Millî Şef Erzincanda

Saat 15 de Reiscümhur ve Millî Şef İnönü Erzincana muvasalat buyurdular. Bizlerden izahat aldıktan sonra trenlerinden indiler. İstasyon civarında toplanan felâketzedeleri ve yaralıları teselli ve tatib ederek harab şehri görmek üzere ilerlediler. Etraflarını a. an bedbahtlardan bir kısmının vücuderi ve hepsinin kalberi yaralı idi. Şefin etrafını sardılar. Kimisi üç, kimisi beş can kaybeden ve bütün hayatında kurduğu yuvanın başına yıkılıp sevgilerini ezdiğini gören bu vatandaşlar bağırıyorlardı: «Üç can kaybettim, beş can kaybettim, sana kurban olsun, sen sağ ol İnönü.»

Kabden gelen bu seslerle yardımlarına koşan, hatırlarını soran Şeflerine muhabbetlerini izhar ediyorlar ve «Sen bizden ziyade yaralısın, sana geçmiş olsun İnönü» diyerek matem içinde asalet gösteriyorlardı. Oğlunu kaybeden bir ana ilerledi «oğlum gitti İnönü, Giresunlu Mehmedim gitti, sana kurban olsun» diyerek başını Millî Şefin omuzlarına koydu, sinisini, sinesine dayadı. Gözünün yaşına cereyan verdi. Şef onu şefkatle bağrına bastı. Bu çok hazin ve hazin olduğu kadar da ulvi bir tablo idi. Gazetelerde bu tablonun kopyasını görürdünüz, biz onun aslı karşısında mütehasis ve mep-hut kaldık.

Faik Ötrak müteakiben, Erzincanda askerlerin yaptıkları yüksek yardımlardan sitayişle bahsetti, İmrah mahkûmlarının asilâne fedakârlıklar gösterdikleri tebarüz ettirdi.

Vekil diğer zelzele mntakalarında alınan tedbirleri, yapılan yardımları anlattıktan sonra mühim zararlara uğrayan Erbaa ve Reşadiyenin vaziyetleri üzerinde durmuş, Susehri ve Koyluhisara kar altında kuzaklarla yapılan yardımları anlatmıştır.

Kötü şayialar

Yardımanın devam edeceğini söyleyen Vekil izahatına şöyle nihayet vermiştir:

Arkadaşlar, size bir kere daha geçmiş olsun diyerek sözlerimi bitiriyorum.

Arkadaşlar, bu maruzatından sonra guradan, buradan kulağımıza gelen ve cidden vicdanlarımızı tahriş eden bazı şayialara nazarı dikkatinizi celbetmek isterim. Bilmiyorum, milletin felâketinden istifade ederek, kendi kötü niyetlerini tatbik etmek isteyen insanlar veya teşekkül'ler var mıdır? Felâketten kurtarmak için her şeyi yapmak lâzım iken vatandaşlarımızın bazı tecavüzlere uğradıkları rivayetini duydum. Meselâ bunlardan bir tanesi, bir kadın enkaz altında kalmış, kolu dışarıda imiş, bileziklerini almak için kolunu kesmişler, bu kadın şiddetli hastanede imiş. Başka bir rivayet, yağma olmuş, hırsızlık olmuş...

Arkadaşlarımız sizleri temin ederim ki

vazifeli veya vazifesiz herkes namuskârane çalışmış ve çalışıyor. Burada yapıldığı muhtasaran arzettığım mesai o kadar kolay yapılmış değildir. Çok sıkıntılı ve meşakkatli olarak yapılmıştır. Bu kadar hüsnü niyetle çalışan insanlara şöyle böyle şaibeler isnad etmek hiç bir zaman bu hüsnü niyetle kabili telif değildir.

Sihhiye Vekilinin izahatı

Dahiliye Vekilinden sonra Kürsüye gelen Sihhiye Vekili de sözlerine şöyle başlamıştır:

«Zelzele felâketine uğrayan Erzincan, Sivas, Amasya, Tokad, Samsun, Ordu, Giresun, Gümüşhane, Yozgad ve Tunceli vilâyetlerinde tesbit ettiğimiz ölü miktarı «23.131» ve yaralı miktarı 7.994 ve tamamen yıkılmış olan ev miktarı 16.385, içine girilmeyecek hale gelmiş olanlar 9.157 olmak üzere 29.390 hane harab olmuştur. Bu rakamlar hergün değişmektedir. Yeni aldığımız haberlerle değişiklikleri günü gününe tashih ediyoruz, takib ediyoruz.

Geç kalan yardımlar

Sihhiye Vekili yapılan yardımları anlatarak sözlerine şöyle devam etmiştir:

Ehemmiyet verildi. Maatteessüf yardımı geç kaldığı mntakalar da vardır ki, onlar da şunlardır: Refahiye, Susehri, Koyluhisar, Şebinkarahisar, Mesudiye, Reşadiye kısımlarıdır. Bugün bunlara sihhî imdad heyetlerimiz girmiş bulunuyor. Gerek Susehri, gerek Koyluhisarda, gerekse Reşadiyede ayrı ayrı hastane yapmak zaruretindeyiz. Ve buna aid tertibat almış bulunuyoruz. Burada köylerde esaslı surette yaralı tarıma amelîyesini yapabilmek için sıtma mücadele, 30 tane atlı sihhîye memuru, mahallî vesaitle zamimeten, harekete geçmiş bulunuyor.

Sihhi heyetler

Vekil, sihhî heyetler hakkında da şu izahat vermiştir:

Tertib ettiğimiz sihhî heyetler, Ankaradan Erzincana üç sihhî heyet gönderdik. Bunlardan birisi Kemah üzerinden yolda tedavilere devam ederek Refahiyeye doğru gitmektedir. İkincisi son zamanda Erzincanda işler azaldığından dolayı Refahiyeye gitmektedir. Bunlardan başka Erzurumdan bir askerî diğeri de mülki olmak üzere iki sihhî imdad heyeti celbettik. Kızılay Erzincana 300 yataklı bir seyyar hastane göndermiştir. Faaliyettedir. Malatya bez fabrikası da bir işe heyeti göndermiştir. Hafik ve Zaraya Sivas Nümune hastanesinden birer sihhî heyet gönderildiği gibi Sivas Vilâyeti emrine ayrıca dört askerî tabib gönderildi. İstanbul'da da ayrıca operatör gönderdik. Sivas'ta bir Kızılay hastanesi muntazir vaziyettedir. Buna zamimeten cebel teşkilâtı olmak üzere Susehriye allı yataklı hastane tertib etdik. Hazırlamakta olduğumuz ikinci tertibi Koyluhisara göndereceğiz.

Milletin fedakârlığı

Halkımızın ve yabanî memleketlerin bu felâketimiz karşısında gösterdikleri hassasiyet minnet ve şükranı sayandır. Bunu da ilâve etmeyi bir vazife bilirim.

Dahiliye Vekili Faik Ötrak ile Sihhat Vekili Dr. Hülas Alataşın bu beyanatlarını müteakib söz alan hatibler felâket akabinde hükümetçe alınan tedbirleri ve bütün milletin istisnasız olarak bütün mevcudiyetle felâketi gören kardeşlere yardım hususunda göstermiş olduğu büyük kabiliyeti, fedakârlığı sitayişle yâdederek geçirilen bu büyük felâket karşısında maddeten olan zıyanları Türk milletinin bütün imkânlarına başvurarak telâfi edeceğini söylemişler ve büyük facia içerisinde kurban gitmek suretile bizden ayrılmış olan kardeşlerimiz için bütün millette duyulan gayrikabili teselli acıya tercüman olmuşlardır.

Hatibler gene bu arada tamamen veya kısmen harab olmuş olan şehirlerimiz, kasabalarımız ve köylerimizden yeniden kurluşlarında alınması lâzımlu görüldükleri hususları da bazı temenniler izhar etmişlerdir.

Kemalpaşa kazası tekrar sel âfetine maruz

Mustafa Kemalpaşa 10 — Simav çayının yeniden taşınması üzerine bulunduğu dair Balıkesir vilâyetinden verilen malûmat üzerine valimiz Refik Koraltan vaziyeti tetkik etmek ve icab eden tedbirleri almak için dün buraya gelmiştir. Son hafta içinde su istilasına maruz kalmış olan ve halen gene suların tehdidi altında bulunan Mustafa Kemalpaşa ve Karacabey kazalarının bugünkü vaziyeti şudur:

Karacabey ovası bugün bir deniz man-

zarası arzulemektedir. Son ay içinde vilâyetimiz içine düşen yağmurların çokluğu ve buna son günlerde fazla miktarda yağın karların inzımanı taşınmış ve taşınmakta bulunmuş olan derelerden su altında kalmış bulunan bu sahanın, bu su istilasından ilkbahara kadar kurtulması maalesef şüpheli görülmektedir. Tuğyanların bilhassa ova kısmında yaptığı tahribat mühimdir. Halen iki kazada su altında bulunan ekili arazinin miktarı 40 bin hektardır.

Sular tarafından çevrilen köyler

Karacabey kazasına bağlı Ovaeysermen, Gonu ve İsmetpaşa köyleri sularla tamamen mahsur bir halde bulunuyor. Bunlardan başka on köy daha sular tarafından çevrilmiş bulunmaktadır.

Bu seylâblardan düne kadar 100 den fazla evin yıkıldığı anlaşıyor.

Karacabey kaymakamı Ovaeysermen ve diğer üç köy halkının Balıkesirin Susıgırlık kazası köylerine nakilleri işi ile uğraşmaktadır. Bu köylerde bulunan 15.000 kadar koyunun, 8 binden fazla sığırın mühim bir kısmının da nakline muvaffak olunmuştur.

Diğerlerinin de seri bir surette nakline çalışılmaktadır.

Seylâbi müteakib 469 koyunun boğulduğu tesbit edilmiştir. Bunlardan başka beş de insan cesedi bulunmuştur. Açıkta kalan üç bin nüfusun bir kısmı akrabaları yanlarına yerleştirilmişlerdir.

2.200 nüfus da Kızılay tarafından işe alınmakta ve hasta bulunanlar da tedavi edilmektedir.

Su istilasına uğramış bulunan sahanın bugünkü vaziyetini ifade için, bütün bu kurtarma işleriyle uğraşmakta olan Karacabey kaymakamının köyler arasında motörle gidip gelmekte olduğunu kaydetmek kâfidir.

İzmirde heyelân

İzmir 10 (A.A.) — Kemer ve Kızılçullu istasyonları arasındaki arazide bir heyelân baş göstermiştir. Heyelâna mâni olmak için ihtiyat tedbirleri alınmıştır. Banliyö treni tek hat üzerinde işlemeğe başlamıştır. Diğer hat iptal edilmiştir.

Yardım heyeti henüz Alucraya varmadı

Giresun 10 (Hususî surette gönderdiğimiz muharririmizden) — Alucraya kaymakamı telgrafla üç bin çadıra, çiyive ihtiyaç olduğunu bildirmiştir. Otuz köy harab olmuştur. Köylüler açlıkta ve yardımsız kalmışlardır.

Alucraya gönderilen yardım heyeti henüz varamamıştır. Alucrada çatlak binaları üç gündeykılacaktır. Mahkûmlar sebest bırakılmışlardır.

İzzet Kolay

Amerikan sihhî heyetinin yardımları Sivas 10 (Hususî) — İstanbul Amerikan hastanesi başhekimî Sekert ikisi kadın üç asistanla buraya gelmiştir.

Başhekim ve maiyeti Susehri ve Koyluhisara gideceklerdir. Kadın asistanlardan biri: — Yollarda kar ve tipi ne kadar çok olursa olsun bu, Türk köylüsünün başına düşen büyük bir taş yahud çöken evinin enkazından daha mı ağırdır? Biz üzerimize aldığımız vazifeyi her ne pahasına olursa olsun yapacağız.

Türk vatandaşının sızlayan yaralarını sarımağa ve bunun için de yaya dahi olsa gitmeğe hazırız demmiştir.

Yeui zelzeleler

Sivas 10 (Hususî) — Akşam beş sanyie devam eden bir zelzele oldu, hasar yoktur.

Neşet

Amasya 10 (A.A.) — Dün şehrimizde 2,45 de ve 5,10 da oldukça şiddetli iki ve Gümüşhacıköyde de evvelki gece saat 19,10 da hafif olmak üzere bir sarsıntı hissedilmiştir. Hasar yoktur.

Şebinkarahisar 10 (A.A.) — Son 24 saat zarfında hafif sarsıntılar olmuştur. Hasarat ve telefât yoktur.

Kazamız halkı için Giresundan gönderilen bir kısım giyecek ve yiyecek eşyası buraya gelmiştir.

Erbaa 10 (A.A.) — Erbaada evvelki sabah 4,5 da oldukça şiddetli ve 7 sanyie süren bir sarsıntı olmuştur. Zayıyat ve hasarat yoktur.

Tütün hazinesi Erbaanın ve köylerinin acıklı hali

(Baştarafı 1 inci sayfa)

son yer sarsıntısından gördüğü büyük zarar ve verdiği kurbanlar, ilk günler tahmin edilenin maalesef çok üstündedir. Yedi bin nüfuslu kasaba merkezinde 1150 evden yalnız 20 tanesinin tamir edildiği takdirde oturulabilecek bir halde bulunduğuna ve ancak 10 kadarının sağlam kaldığı anlaşılmıştır. Yalnız kaza merkezinde 400 ölü ve 500 kadar ağır veya hafif yaralı vardır. Bu mevsimde tütünler alelekleşer evlerde saklandığı için bu bakımdan da hayli zarar olmuştur.

Erbaaya bağlı 7 nahiy ve bunların köylerinde 580 ölü ve 359 yaralı bulunmuştur. Hayvan zayıyatı da hayli yekün tutmaktadır.

Evvelce de bildirmiş olduğum üzere Kutul, Fındıçak, Kargın ve Zilhur köylerinde taş üstünde taş kalmamıştır. Bu mntakalarda dolaylı olarak sık sık yer çatlaklarına rastgelinmektedir.

«Kıyamet kopuyor sandık»

Konuştüğüm bir köylü, felâket günü intibalarını şöyle anlattı:

— Birden kıyamet kopuyor sandık. Ben köyün içinde değildim, yolda idim. Toprak allak bullak oldu, yere kapandım. Müthiş bir gürültü işittim. Sanki yüz elli, iki yüz kamyon bir olmuş, gürültü ile üzerime doğru saldıyorlardı. Bu gürültü meğer topraktan geliyormuş. Hayli zaman sürdü de. Öyle tüyler ürpertici idi ki bu!.. Başım döndü, bir vakit kımıldanamadım yerimden!.. En son, kuvvetimi toplayıp ta köye doğru yürürken köy yerine bir mezar buldum!..»

61 saat enkaz altında

Erbaa merkezinde birçok facialara şahid olmuştur. 40-50 saat enkaz altında kaldıktan sonra, bir mucize eseri olarak, kurtulabilenler hiç te az değildir. Felâket o kadar büyüktür ki bunların hepsini âcilen enkaz altından çıkarabilmek mümkün olamamıştır. Bu ara, bir çocuk 61 saat enkaz içinde kalmış, kurtarıldıktan yirmi dört saat sonra can vermiştir.

Erbaadaki mahkûmların fedakârlıkları

Felâketi müteakib birçok yurddaşın hayatını kurtarmak hususunda müddeiumumî Hüseyin Fıratın sarfettiği gayreti bilhassa not etmek lâzımdır. Vaziyetin vahameti karşısında müddeiumumî he men cezaevine koşmuş, mahkûm ve mevkufuların sağ kaldığını görmez derhal hepsini, halkın imdadına yetişerek insani vazifelerini yapmak üzere serbest bırakmıştır. Bu esnada kasaba halkının yarısından fazlası korkunç zelzelele yitirdiği binaların enkazı altında feryat etmekte idi. Mahkûmlar hemen iş başına koşmuşlar, inilleyen bedbaht yurddaşları, hayatlarını tehlikeye koyarak kurtarmak için cansiparane çalışmışlardır.

Mahkûmlar ve mevkufular kısa bir zaman içinde iki yüze yakın vatandaşın enkaz altından çıkarılması suretile canını kurtarmışlardır. Bu mahkûmların on dördü katil hâdiselerinden hüküm yemiş kim selerdi. Ertesi gün öğleye kadar fasılasız ve cidden takdire şayan bir fedakârlıkla çalışan bu altmış yakın mahkûm, vazifelerini bitirdikten sonra doğruca müddeiumumî Bay Hüseyin Fıratın yanına gelerek:

— Vazifemizi yaptık!.. Nerede emir bu yurulursa kalalım. Yapılacak başka bir vazife varsa onu da ifaya can ve gönülden hazırız!..

Demişlerdir. Bunun üzerine bu mahkûm ve mevkufulardan bazıları köylere de imdad işlerinde çalışmak üzere gönderilmiş ve hepsi de, vazifelerini tam bir fedakârlıkla yaptıktan sonra müddeiumumîye gelerek yeniden teslim olmuşlardır. Mahkûmlardan hiç birisi, felâketten istifade ederek firar etmeği aklına getirmemiş, böyle bir teşebbüste bulunmamıştır. Erbaa felâketinde bu vatandaşların insani ve dürüst hareketlerini tebrik ve takdir etmek bir borçtur.

Halkın itidal ve metaneti

Erbaada felâketzedelerin tedavisî işlemleri meşgul olan doktor Rifat Güngör ile Son Posta namına konuşum. Genç doktor, ihtisaslarını şu tarzda anlattı:

— Felâketin büyüklüğüne rağmen halkımızın büyük bir kısmının gösterdiği itidal hürmetle anılmalıdır. Felâketin, düşünün, ertesi günü, birçokları analarını, babalarını, çocuk çocuklarını kaybetmiş olan halk, büyük bir tevekkül ile, kasabanın yarı çökük Cumhuriyet ki-

raathanesinde oturuyor ve acı matemlerini bile mevzuu bahsetmiyerek:

«— Allah ne bıraktıysa buna şükür!.. Vatan sağ olsun!..» diyerek takdire şayan bir metanet gösteriyor.

Türkün, bu korkunç felâketler karşısında gösterdiği bu metanet kolay kolay tasvir edilemez.

Mühim bir nokta daha: Kasabada 400 müteceviz ölü vardı. Ölülerin sahipleri, büyük felâketin vermesi lâzım gelen heycana rağmen, hep müddeiumumîye müracaat etmişler ve cenazelerin gömülmesi için ruhsat istemişlerdir. Bu hareket, halkımızın, kanunlara karşı olan merbutiyetini ve saygısını isbat eden en asil bir hareket değil midir?..»

Ateş içinde

Felâket gecesi Kadripaşa ve Kebr mahalalarında iki yangın çıkması da ayrı bir musibet olmuştur. Yangın ertesi gece devam ederek şehri ayrı bir tehlikeye maruz kılmıştır. Maalesef 19 vatandaş bu yangınlarda yanarak ölmüşlerdir.

Hükümet tabibi Ahmed Bayar, felâketi takib eden saatte büyük bir cesaretle metanetle derhal vazifesini ifaya başlamıştır. Belediye tabibi Halid Çoruh ile beraber, ağır veya hafif bütün yaralıların, yeni inşa edilmiş bulunan Taşova kulu binasına nakline çalışmış ve bunların ilk tedavileri yapılmıştır.

Samsundan yardımlar

Bedbaht Erbaanın imdadına Samsunlular büyük bir fedakârlıkla yetişen ilk kafileleri teşkil etmişlerdir. Sihhat Vekili Bay Hulûsi Alataş, yeni mekteb binasında yaralıları ziyaret ederken ihtiyar bir köylünün şöyle dediği işitilmiştir:

«— Allah, Samsun halkından ve Samsun valisinden razı olsun!.. Onlar imdadımıza yetişmeselerdi muhakkak ki hep ölecektik!..»

Samsunluların gösterdikleri alâka ve acele yetişmek hususundaki yardım ve fedakârlıklarını bütün Erbaalılar şükranla anmaktadırlar.

Bedbaht Erbaa, gösterilen alâka ve yardımlara müteşekkik, fakat elim bir matem içindedir.

Vedad Ütfi Bengü

Tokadda

Tokad (Hususî) — Kar bütün şiddetle yağıyor. Hararet sıfırın altında 13,15 dir.

Kazalılar nahiy ve köylerde enkaz kaldırma ameliyesi devam etmektedir.

Başvekâletten gelen 12 bin liradan 4 bin lirası Reşadiyeye, 1750 şer lirası da Erbaa ve Niksara verilmiştir. Yaralıları buralara kamyonlarla gelmektedir. Hastane dolduğunda şehrin methalinde bulunan askerî kışla tahliye edilmiş ve hastane haline ifrağ edilmiştir. Millî Müdafaa Vekâletince Ankaradan dört askerî doktor gönderilmiştir. Bugüne kadar tesbit edilenlerden maada 58 ölü, 14 yaralı daha meydana çıkarılmıştır. Üç resmî bina 76 hususî bina kısmen, 2232 bina da tamamen yıkıldığı anlaşılmıştır. Tesbite devam olunmaktadır. Kızılayın Tokad şubesi tarafından kasaba, nahiy ve köylere sevkedilen erzak ve malzeme mühim bir yekûna baliğ olmaktadır.

Yozgad nahiy ve köylerinde

Yozgad (Hususî) — Burada yer sarsıntısından oldukça şiddetli olmuştur. Merkezde hiçbir zarar yoktur. Boğazlıyan kazasının Çayırşeyhî nahiyesinde 55 ev yıkılmış ve iki çocuk ölmüş ve 8 de yaralı kaydedilmiştir. Bunun başka Akdağmadeni kazası Köseali, Ozan, Abduramanlı, Parmaksız, Karamaralı, Alibar, Dedefakılı, Kürklü, köylerinde sarsıntı daha şiddetli hissedilmiş ve bu köy evleri oturulamıyacak derecede hasara uğramıştır.

Zelzeleyi müteakib valimiz Feyzi Gürel yanına sihhat müdürünü alarak derhal Çayırşeyhî nahiyesine gitmiş yaralıları hastaneye kaldırmış ve evleri hasara uğrayanlardan açta kalan halkı da müsaid civar köylere yerleştirmiştir.

Akdağmadenine de bir heyet gönderilmiş ve buradaki açta kalan halkın da civar köylere yerleştirilmelerine başlanmıştır. Vilâyet merkezinde Valinin başkanlığında derhal bir yardım komitesi teşekkül etmiştir. Halk yardımı müsabaka edercesine koşmaktadır. İlk hızda üç bin lira teberrüde bulunulmuştur. İlk mektebler ve ilsemiz talebeleri de eşya ve para yardımında bulunmakta devam ediyorlar.

Mahkûmlar da kendilerine verilen bir günlük taselerini felâketzedelere vermek arzusunun göstermişlerdir.

20 Alman erkânı harb sübayı Rusyaya gitmiş

Roma 10 (A.A.) — Corriera Della Seramanın istihbaratına göre, Sovyet ordusu nu tensik etmek üzere 20 Alman erkânı harb sübayı Rusyaya gitmiştir.

"Son Posta,"nın Hikâyesi Çekmecenin sakladığı sır

Yazan: Neygir Kemal

Ahmed Kâminin zihnini şüphe, bir burgu gibi oyuordu. Yalnız zihnini değil, yüreğini de... Çünkü, her şeye rağmen karısını sevmediğini hâlâ iddia edemezdi.

Bu şüphe nasıl başlamıştı? Genç adam bir akşam avukata uğramak üzere daireden erken izin almış, işi tahmininden önce bitince de doğru evine koşmuştu. Karacağı onu ummadığı bir anda karşısında bulunca kimbilir ne memnun olacak, güzel dudaklarını şımarık bir çocuk gibi büzerek ne tatlı tatlı:

— Ah çok sevindim Kâmicğim. Yalnızlıktan boğuluyordum; diyecekti.

Halbu ki hiç de böyle olmamıştı. Kapıyı açan genç kadın onu görünce kıpkırmızı kesilmiş, acayib bir heyecan geçirmiş, sonra Kâminin içeri girmesine vakit bırakmadan acele acele hole girmiş, yatak odasına geçmiş ve oradan: Otur. Şimm.m.di geliyorum. diye seslenmişti.

Ahmed Kâmi neden hemen onun arkasından gitmemiş de, yemek odasında her zamanki köşesine gömülürmüşü. Bunu düşündükçe hiddetten kuduruyordu. Amma ne bilsin zavallı? Ne bilsin başında örülen çorapları... Karısı iki dakika geçmeden gelmiş, karşısına oturmuş, masanın üstüne fırlatıldığı yün parçalarını eline almış ve —gözgöze gelmemek için olacak— bütün gece basını kaldırmadan güya yeni örgüler çıkarıyor gibi yapmıştı. Hattâ o kadar sevdiği radyonun bile yanına uğramamıştı. Ahmed Kâmi içinden: «Allah Allah demmişti, Türkâna ne oluyor bu akşam?» Dışından da anlamamazlıktan gelmişti. Sorsa sudan bir cevap alacağı muhakkaktı Türkân söylemek istediği şeyi zaten durmaz söylerdi. Oturup boş yere düşünmektense yatağına çekilmisti. Karısı başka akşamlar erkenden yatmasın diye ona anlatacak bin şey bulurdu. Bu sefer öreüden vorulmuş gibi gözlerini uşuşturma uşuşturma, sessizce yatağına uzanmıştı.

Mesele bu kadarla kalsa elbette unutulurdu. Fakat aksi sevtan ertesi gün dairede kocasını maharetle öldüren genç ve güzel bir kadından bahsetmişlerdi. Bu vak'ayı dinlerken Ahmed Kâminin dün akşamki bulanıklıktan sıyrılmayan kafasında bir «vokse?» belirmişti: Yoksa genç ve güzel karısı da onu mu aldatıyordu? Dün akşamki telâşının, heyecanının mânâsı ne idi? Neden onu ötür görmez yatak odasına koşmuştu? Dönerken cebine kovducu o minimini anahtarları nereye, nicin kıldilemişti? Hem ondaki bu garabet ilk değildi. Ahmed Kâmi şüphenin aydınlığında şimdi her şeyi daha iyi secebiliyordu. Türkân son günlerde adamakıllı değişmişti. Eskiden gününün her sa-

atını aksamları ona süsliye püsliye anlatırken şu günlerde çarşı bahanesiyle uzun uzun, sık sık sokağa çıktığı halde bunlardan Ahmed Kâmiye en ufak bir şey açmamıştı.

Ahmed Kâmi, bir esrar perdesini yırtmak isteyen polis hafiyesi gibi günlerle kafasını Türkânın o ilk şüphe akşamı sığındığı yatak odasının her köşesinde yora yora farketmişti: Mektub kutusu yerinde değildi. Bu; üstü sef kakmalı, irice çekmeceyi düğünlerinde bir dostları hediye etmişti. Türkân onu pek beğenmiş, önce mektub kutusu olarak kullanılmaktansa mücevher mahfazası yapmak istemiş, sonra nedense vaz geçmiş, yatak odasının pencere içi gibi oyuk rafına ufak bir heykelle yanyana yerleşmişti. O vakittenberi bu çekmece hep orada idi. Ve karısı ancak tozu aldıkça ona el sürüyordu. Halbuki Ahmed Kâmi dün onu etajerin üstünde bulmuştu. Açmak istemiş, kilidli olduğunu görmüştü. O zaman Türkânın o akşam acele acele cebine yerleştirdiği anahtarın mânâsını kavramıştı. Demek karısı gizli mektuplarını burada saklıyordu. Ahmed Kâminin teferrüata olan kavıdsızlığını bildiği için de çekmece ile alakadar olabileceğini aklından bile geçirmiyordu. Kâmi kararını vermişti.

Evet ayrılacaktı. O karar ve hızla bir gün ögüle üstü evine döndü. Karısı yoktu. Bu saatte daima ertesi günün yiyeceğini almış, bazan biraz geçkirdi. Ahmed Kâmi doğru yatak odasına geçti. Çekmece yerinde idi. Ve... Evde yalnız olduğundan emin olan Türkân aceleden olacağı anahtar üstünde unutmuştu. Kapağı deli gibi açtı. İtina ile sarılıp yaldızlı bağlarla bağlanmış ve çekmeceye güçle sığdırılmış paketi çıkardı. Ellerinin arasında parçalanmış kâğıddan ayaklarının dibine yumuşak bir şeyler yuvarlandı: Gri-mavi bir kazak, bir kravat, bir eşarp... Başka vakit örgüden sıkılan Türkân sevdiği erkeğe hoş bir sürpriz yapmak için dumanın ve zevkinin bütün inceliğini aşkının ilhamlarıyla birleştirmiş, alelade yün çilelerinden eşsiz bir renk ahengi, harikulâde bir güzelliği yaratmıştı. Ahmed Kâmi eğildi, eşarpın arasından düşen küçük kâğıdı aldı ve «kızaran gözlerin, esrarlı gidüş gelişlerin» mânâsını ancak o vakit anladı. Çünkü kâğıda şu sözler yazılıydı:

«Sevgili Kâmime,
Üçüncü yıldönümümü kutulamak için...»

Ah ne olur bir gün daha beklese, bu tatlı sürprizi onun elinden alsaydı... Ne olur!

İlmsiyerek bakıyordu.) Sonra bana döndü: — Sen yalnız kalacaksın diye üzülü-yorum İncigül amma ne yapayım; şimdiden oyuna, dansa girmen doğru olmaz. «Anacağı ökü de hiç umurlamadı» derler. Biraz daha sabret.

— Zorar yok. Ben yalnızlığı severim. Siz oynarken erkenden yatarım.

Ertesi akşam Leylâ Hanımefendinin evinde akşam yemeğinde birleşmeye karar verildi. Tekrar görürüm diye Halûk beye Allahasmarladık bile demedim. Sabahleyin de erkenden gittim.

(C.....) den soğuk soğuk ayrıldım. Mediha hanımefendi davetini nezaketen tekrarlamaktan bile çekindi. Öyle ya, benim gibi akhın erdiği yolda yürüyen başıboş bir kız, onun meleik gibi çocuklarına arkadaş olabilir mi?

Leylâ hanıma da söylemiş: «Doğrusu Şaziye hanım bin itina ile büyütü, okuttu, yetiştirdi. — Hoş Şaziye hanımefendinin de düşünceleri pek kafama uymazdı ya o da başka — ortada kalıverince, gençtir, kimsesizdir diye buraya aldırıldı. Fakat daha fazla kalırsa bizim için iyi olmaz demiş.

Leylâ hanımefendi bunları gülmekten katılarak anlattı. İhtimal benim de güleceğimi sanıyordu. Halbuki ben çocukluğumda dinlediğim «Kimsesiz kız» masalını hatırladım ve için için yandım.

Leylâ hanım kedilere benziyor. Umulmadık zamanlarda pencereleri insanı incitiveriyor. Kim bilir, belki de bilmeden... Misafirlerden çoğu bizimle bir vapurda İstanbul'a geldi. Daha evi iyi göremedim. Gördüğüm kadarı son derece zevkle döşeli. Bana dördüncü katta — evin üç be-

Almanyanın büyük bir deniz muharebesine hazırladığı doğru mu?

(Baştarafı 5 inci sayfada)

vak'ası modern Alman gemilerinin ne kadar zayıf olduğunu gösterir.

Almanların yapacağı harb

Biz yukarıdaki mütaleadan Almanların bir deniz muharebesi yapamayacağı kanaatine varıyoruz. O halde onların hazırladıkları harb şekli ne olabilir?.. Deniz harbi fenninde bir (küçük harb) kısmı vardır. Bu harb şeklinde donanmalar harbetmez. Fakat denizaltı, mayın, tayyarelerle düşman donanmasına hücum, torpito muhribleri, ve hücum tekneleriyle düşmana gece hücum etmek gibi tâli hareketler yapılır. İşte Almanların yapacağı bir deniz taarruzu da, ancak, bu çerçevede içinde kalacaktır.

Küçük harble gayeye vasil olunabilir mi?

Küçük harbi meydana çıkartan (Aube) isimdeki Fransız amiraldir. Fakat bu kâşif amiral bile düşüncesinin ne kadar sakat olduğunu Faşode hâdisesinde anlaştı. Orada Fransızlar küçük kuvvetlerle İngiliz deniz hâkimiyetinin mahvedilemeyeceğini anlamışlardır.

Aynı gayeyi Almanlar da Büyük Harbe güttüler. Tarihini gösterdiği bu iki büyük misal bize küçük harble hiçbir gayenin elde edilemeyeceğini isbat etmiştir. Küçük harb sadece düşmana zarar verir, fakat bu zarar, hiçbir zaman, harbin gayesine tesir edecek kadar büyük olmaz. Bu bakımdan ne kadar da muazzam olsa Alman hazırlığının iflâs edeceği şimdiden söylenebilir.

F. L.

G. Saray Macar takımı ile 1 - 1 berabere kaldı

(Baştarafı 7 nci sayfada)

lerden gelen bir Macar oyuncunun sıkı şütle içeri girdi ve böylece beraberlik temin edildi.

Galatasarayın iyi bir müdafaa ile devam ettirdiği oyun, daha ziyade Macarların içinde olmakla neticeyi değiştirmemiş ve heyecan itibarile pek zevkli bir maç da 1-1 berabere bitmiştir.

F. T. C malûm kadrosile sahaya çıktı.

Galatasaray: Osman - Faruk, Hiris - to - Musa, Enver, Celâl - Salâhattin. Eşfak, Gündüz, Buduri; Bülend.

Hakem: Halid Galib.

Ömer Besim

Dünyayı idare edenler

(Baştarafı 6 nci sayfada)

eylemiş olan General Franko şimdi siyasî sahadaki kabiliyetini inkişaf ettirmekle meşguldür.

İspanyayı Avrupa ateş çemberinden uzakta bulundurması Frankonun bu sahada da muvaffak olacağına bir delil sayılabilir...

O. T.

«Son Posta»nın tarihi tefrikası: 110

BİNBİRDİREK BATAKHANESİ

Yazan: Reşad Ekrem

Güzel kalfanın âşıkları

Boşnak kölelerden biri boynunu bükerek:

— Aman Sahbâ kalfa efendim, Altın küpü Migr ağamın dul karısı Nazik duyuy getiren de bu İhsir köleniz idi...

Cevabını verdi, öbürü de: — Mirasyedi Pamuk hanım da bu Receb bendenize tutulup gelmişti...

Diye ilâve etti. Sahbâ kalfa fetan bir kahkaha attı: — Haydi haydi... Siz Ferhad ile boy ölçüşmekten vazgeçin...

Dedi. Sonra: — Sakın darılmayın ha... Lâfite ediyorum... Gevherli Hanım Sultan Efendim hepimizin hizmetinden memnundur...

Diye ilâve etti. Receb, kaşlarını çatarak: — Şu benli Yusuf dedik'leri külhanbeyi geleli Hanım Sultanımın yüzüne hasret kaldık... evvelce, haftada bir gece olsun hizmetini görmekle müşerref olur, bütün bahşışını alırdık...

Dedi. İhsir de: — Vallah doğrudur Sahbâ kalfa.. dedi, bir aydan fazladır ki Gevherli Hanım Sultanımın güze yüzünü görmemişimdir, altınceklarin de almamışumdur.

Sahbâ kalfa sözü derhal değiştirdi: — İhsir, yiğitim... Bugün kızların hamam günüdür, ben oraya giderim... Hanım Sultanımız arattıkta söylersiniz...

Dedi ve kendi odasının karşısındaki kapıya doğru ilerledi.

Sahbâ kalfa kapıdan çıkar çıkmaz köle Receb derinden bir ah çekti: — Ah... Bu kıza fena tutkunum ben... Dedi. İhsir de içini çekti: — Ne söylüyorsunuz Receb, ben onun delisi divanesiyim?!

Dedi. Receb: — Bre İhsir kan çıkar bundan... Diye bağırdı İhsir ise bilâkis gülerek: — Bre Receb hiç bir şey çıkmaz... Bre yiğit bu Sahbâ kalfa sana bana nasib olmaz...

Dedi. Faşodasa sarayının, selâmlık kısmında, köleler için odaları ve harem ağaları ile selâmlığın itibarlı mensubini için güzel bir hamam ile sevisler, ırgadlar, usaklar, asclar ve bahçevanlar için ikinci bir hamam vardı. Haremde de, sarayın en güzel bir kösesini teski eden altı kurnalın gâvet müzeyyen bir üçüncü hamam vardı. Cariyeler burada yıkanırlandı. Bu harem hamamının içinde, Gevherli Hanım Sultanım halveti ise, çini, mermer ve altından yapılmış bir nefise idi. Gevherli Hanım Sultan yıkanıp çıktıktan sonra güzelce temizlenen, tasları süngerlerle kurulanır, gümüş kafesten kapısı kilidlendikten sonra çuha perdesi de indirilirdi.

Sahbâ kalfa hamama geldiği zaman, cariyeler, henüz soyunmuşlar, türküler söyleyerek içeriye girmek üzere idiler. Otuz kadar kızdı. Hepsi, ana doğması, çirliçiplak idiler. Yegâne örtüleri, topuklarına kadar inen dağınık saçları idi. Sürmeli gözülü, şirin sözlü, inci dişli, türlü türlü söyleyişli oynak ve fetan, şuh ve işveli şeylerdi. Cariyeler hamama girdikleri zaman yıkanıp çıkmazlar, içerde, gültip söyleşerek saatlerce kalırlar, tür-

lî oyunlar tertib ederlerdi. Sahbâ kalfadan çekindikleri ve kendisini biraz da çekemedikleri için, Gürcünün kendileriyle beraber hamama girmesini, kendi kanından olan kızlar bile istemezlerdi.

Sahbâ görünür görünmez: — Kalfa geldil. Kalfa geldil.. — Haydi kızlar koşun kalfamızı soyalım...

— Gülbeyaz! Dolabdan kalfamızın bohçasını çıkar... — Anberbâ, Şerâre, Gülbekker... Kızlar gelin, kalfamızın şiltesini serelim...

Diye sesler yükseldi. Sahbâ, koltuklarına giren cıplak kızların elinde, derhal hazırlanmış olan baş köşeye oturtuldu. Üç kız, saç örgülerini çözerken, iki tanesi avazından terliklerini almış, üçü de, beinden kemerini çıkararak enterisinin düğümlerini çözmüştü. Kızlar, kalfaları, birkaç dakika içinde, kendileri gibi, ana doğması soymuşlardı. Güzel Sahbânın da yegâne örtüsü, uzun gür saçları idi.

Kızlardan biri Sahbâ kalfanın esvâb ve caması'larını ve mücevherlerini bir işlemeli bohçaya koyup sarımsı. İki kız, kalfalarını koltuklarına girip sedden asaları aldılar. En öne geçen iki cariye de birinin elinde darbuka, öbürünün elinde def vardı. Onun arkasındaki iki kız, iki ömüs sebun leheni. Diğer iki kız da iki ömüs saç leheni taşıyordu. İçeride darbuka ve def çalarak, mani okuyarak girerler.

Uzun def inlesin Arif olan dinlesin Beni yardan anıran Döşeklerde inlesin!

İçerde, Sahbâ kalfayı baş kurnaya oturtular. Gümüş saç lehenlerinden birini kalfanın yanına kovarak güz saçlarını lehenin içine doldurdular. Sonra, otuz cariye Sahbânın karşısına dizilip bir mani daha okudular:

Oturmuş kurna başına Sanki da vurmuş tasına İnci ahi ter döküyor Gül vanakla yay kasına.

Sonra, gülbekker kurnalara dağıldılar. Def ve darbuka çalan kızlarla hanendâ bızlardan on kadarı da göbek tasına oturdular. Sahbâ kalfa bu kızlardan birini seslendi:

— Kız Gülbekker, pembe yasmakh Kamer hatun... Kız gel bakayım yanına ma!...

Sahbânın yanına, güzel bir kız geldi oturdu. Yüzünden icli bir kız olduğu okunuyordu. Sahbâ kalfa kızın cesesini okuyarak:

— Ne yapıyor bakayım senin kürcükler kâhyası?!

Diye sordu. Kız, gözlerini yere indirek biran dalar gibi oldu:

— Adamcağız akıbetini biliyor kalfacığım, hani sana evvelce söylemişim ya, «beni buraya düşüren, mahveden sensin» diye bana artık lânet te etmiyor. Hergün yanına gittiğim zaman ağlayıp yalvarmağa başlıyorum: «Çoluk çocuk sahibiyim...»

(Arkası var)

yah fakat iyi düzeltilmiş saçlarının altında teni; boynun sarılığile tezad yapacak kadar esmer. Mahir bir makyağ bu esmer cilde boyanın olanca güzellik kudretini katmış. (Kendile bu kadar uğramak kolay bir iş olmasa gerek. Fakat Melihaya benzemekten bin kere daha iyi.) Yürüyüşünde, oturup kalkışında mütenebî vücudunun tatlı ahengi yok. Büstü bacaklarına nazaran çok kısa. Ben nadir insanlarda - meselâ Halûk beyde - görülen vücud ahengine bayılırım.

Leylâ hanımefendi yeni misafirinden pek hoşlanmazmış. Bana daha vapurda iken söylemişti. Fakat Nazmi beyin hoşuna gidebilecek başka bir kadını hemer bulamıyacağı için bunu çağırmağa mecbur kalmış.

Yemek çok neş'eli geçti. Leylâ hanımefendinin ev hali büsbütün hoş. Merasim, resmîyet bilmiyor. Dereden, tepeden, gelişli güzel konuşuyor, gülüyor, Naciye hanım benim Nazmi beyle ahbablığımdan sıkıldığını açıkça Neme gerek? Ben eğleneme bakıyorum. Azlık olduğumuzu için Halûkla ister istemez bir iki şey konuştuk. Birkaç defa da unutup en tabii bir halle ve gülümseyerek yüzüne baktım.

«Bu ne?» demek ister gibi kaşının bir tanesi yukarı doğru büküldü. Oynamaya mecbur olduğum rolü hatırladım. Derhal soğuk ve yabancılık tavrımı takındım.

Yemekten sonra biraz dışarı çıkacaklardı. Ben de yatacaktım. Leylâ hanımefendile misafirleri manto'larını giymeye çıkmışlardı. Halûk:

— Sizi bir türlü anıyamıyorum, dedi, bana böyle muamele etmenizde muhakkak bir sebep var.

(Arkası var)

«Son Posta»nın edebî tefrikası: 15

Sisli Akşam

Nakleden: Neyir Kemal

Nihayet Cuma, yani son gün, geldi. Ahmed; artık o kadar sinirlerine dokunmaya başlamıştı ki yüzünü görmek istemiyordum. İlk günlerde beni epey eğlenmişti. Fakat bir zamandır —ne oldu — onu hâlâ bilemediğim — o vâdden sıkı-günü hâlâ bulamıyordum. Son gün çaydan sonra gibi oluyordum. Son gün çaydan sonra gene her zamanki sevgi, saygı, şefkat ma sal'arına başlayınca bilmem ne oldu, ken dimi tutamadım:

— Söylediklerinizin hepsi yalan. Sizin aklınız fikriniz Nazlıda, dedim.

Birden beti benzi attı. Zavallı Seniha-cık hani «Nazlı» atı. Gelsin de ağabey-sinin şu halini görsün.

Bugünlerde yalnız Ahmede değil bütün dünyaya karşı bir kinim, bir küskünlüğüm var. Yemekten sonra söze ka-künlüğüm var. Yemekten sonra söze ka-künlüğüm var. Üstüne ağır bir hava gibi çöken rısmaya, üstüne ağır bir hava gibi çöken durgunluktan sıyrılmaya o kadar çalıs-durgunluktan sıyrılmaya o kadar çalıs-tım. Nafile... Bir türlü eski şenliğini bulamıyordum.

Leylâ Hanımefendi ile kolkola odala-rımıza çekiliyorduk. Halûk bey geldi:

— Yarın oyuna geliyorum. Nazmiye de telgraf çektim. Gelecek. Artık kareyi tamamlamak için siz de bir hanım bulur-sunuz değil mi?

— Peki Halûk. (Leylâ hanım bunları söylerken Halûkun gözbebeklerine gü-

lümeye başlıyordu.)

Millî Piyango

Piyangonun üçüncü keşidesi bugün yapıldı. Kazanan numaraları aşağıdaki sütunlarda bulacaksınız

150.000 lira kazanan

24782

50.000 lira kazanan

4369

25.000 lira kazanan

27256

15.000 lira kazanan

14562

12.000 lira kazanan

6025

5.000 lira kazananlar

1925 29513 20681 28664

4.000 lira kazananlar

7520 15645 23991 1504 16517 23251

2.000 lira kazananlar

17794 38281 18250 18463 14277 10874
9827 39008 31064

1.000 lira kazananlar

26947 38899 21001 1422 18895 20181
334 32326 21490 29846 19486 20488
22960 22224 32599 39528 18586 10394
10246 17628 27889 8906 4130 33813
39874 6466 22120 3007 18096 7769

200 lira kazananlar

30411 39241 22638 21618 38297 13720
18296 22601 23062 2400 20369 30524
27319 32551 22196 18600 32295 31917
10194 31767 29453 39230 26437 1527
21750 26575 19976 36721 9995 8966
80 24365 39989 14058 16124 5292
17894 37704 30828 13470 639 35615
30121 13975 16192 33978 31169 10673
22443 30605 12146 14948 17799 19578
26683 28917 18980 14105 3472 7451
4489 35242 773 21921 12462 7231
6108 29951 17227 10389 37385 14441
13187 1743 31203 15025 14922 12368
31542 12148 36505 7601 27571 39395
13844 19443 23065 31771 38780 25759
85407 25567 24691 30657 37643 1628
28970 32158 33182 31207 8016 18789
15871 21987 38985 23334 26376 19637
35714 33989 4095 19104 2541 5501
18395 29989 450 14744 1397 23916
16538 25493 18520 18463 14277 18174
4433 4038 31173 6311 27486 16427
11788 27816 16702 29825 11084 7747
9137 25587 19090 16126 36178 11693
28998 7112 28195 26212

50 lira kazananlar

28761 4978 15815 8762 134 7371
26071 37655 31586 4493 19025 29568
89574 31441 33668 17731 1680 862
10166 37224 18008 1962 28321 31597
25636 1576 30362 23140 36128 14956

18632	19201	8039	22914	27813	16390	24440	29455	3822	30944	2302	9554
21680	11733	34168	1474	29737	39905	23505	19750	11097	33681	13480	3168
6145	32668	20694	30382	21555	38404	15638	17216	1082	11560	23458	29589
15897	10537	7140	10565	35114	11800	14408	9353	26141	25334	20046	19791
23351	9248	13182	33520	25188	13057	26662	104	13027	1273	17605	22245
555	26658	747	746	39775	31343	36459	3441	35361	24730	17849	27990
34089	27843	17488	11744	27312	2030	660	23110	22323	34981	13025	39113
16984	17091	25955	19024	499	4705	16112	16924	29489	5210	1496	32110
26910	724	36163	39052	141	32185	34686	34189	31543	27522	8163	10268
317	29215	5387	13600	37771	24455	15502	3881	19372	21790	7298	9301
38997	29097	15598	9161	28861	23597	23627	8996	37394	30814	29349	11900
31270	8637	38481	1930	27284	25586	17873	24991	13019	13217	34740	38277
4099	30701	37080	16199	25580	5448	31963	19041	22276	24791	702	39498
36879	755	35048	33797	23545	38904	21215	7788	16457	9380	39952	7773
26239	39390	30982	2973	17652	37188	4933	5402	30835	25116	6651	34030
32207	728	11728	8837	4169	11967	27590	16395	31560	28703	12070	1305
16425	3429	1876	13107	13318	19847						
34969	6132	1959	32296	6310	28136						
12417	7293	5865	9454	38577	4723						
16381	17359	35256	36924	36381	28451						
16520	14625	6648	11420	9987	3827						
21870	23258	10746	19018	34348	2644						
13284	19954	14691	19324	38585	6407						
16873	13049	15844	14484	15652	39658						
7558	25726	2897	28215	23321	17734						
12491	38922	26102	4696	23278	4907						
19101	9570	11741	17459	26826	22483						
27553	1043	687	20268	24571	3178						
18323	487	12183	11304	39028	13176						
4402	21918	34077	31172	33869	9193						
39937	9108	19534	22818	30097	31431						
16814	23921	39886	39477	24460	18066						
8725	12446	4565	24873	39067	14432						
26591	11636	27158	23069	15346	37745						
38790	31210	13877	32420	5412	8852						
29943	31155	22800	33263	34378	14012						
21175	1065	31043	35659	5842	10908						
16987	5395	12050	20957	28385	864						
21314	19871	39785	17157	24950	25345						
23354	27896	11309	23356	37003	36420						
17109	34770	19118	6354	14002	15415						
27272	34623	9780	16261	12403	39174						
24717	12122	35913	1443	38213	2967						
4729	481	2333	36797	11442	38697						
26724	12062	19471	23664	7854	19453						
9487	30317	30156	30559	6633	14920						
19056	2745	21900	14542	30755	33147						
29655	34268	19319	24899	37407	38927						
35388	664	32543	39794	11743	4352						
14341	22697	7273	6113	35747	36950						
17489	28298	30168	2133	19185	11039						
23508	39788	30802	2693	25789	8572						
31244	10075	21839	5836	22786	9573						
24583	8726	39388	26001	32343	17585						
29436	27378	10373	22388	9670	29139						
594	28285	15841	1693	98344	30632						
18189	28876	4445	2751	39550	22387						
25587	460	21751	35620	23335	9234						
30681	17306	11403	11593	38537	15528						
32412	6162	10774	2480	22731	16770						

Amorti kazananlar

150, 40 ve 25 bin liralık büyük ikramiyelerin çıktığı numaraların son iki rakamları (82) (69) (56) ile nihayetlenen bütün biletler 20 lira, onda bir hesabı 2 lira amorti alırlar.

Meçhul bir kamyon bir ihtiyarı çığnedi

Dün sabah Davudpaşa kışlası civarında feci bir kamyon kazası olmuştur.

Topkapıdan Davudpaşa istikametinde caddeyi takiben beygirle gitmekte olan 60 yaşlarında bir adama mukabil istikametten gelen ot yüklü bir kamyon çarpmıştır. Bu çarpma neticesinde ihtiyar beygirin üzerinden düşmüş ve kamyonun altına yuvarlanmıştır.

Kamyonun tekerlekleri ihtiyarın başını çığnediği ve buna rağmen şoför durmayarak sür'atle vak'a mahallinden İstanbul istikametinde uzaklaşmıştır.

Hâdisi Bakırköy jandarma karakoluna bildirilmiş ve yapılan tahkikat neticesinde kamyonun 3475 numaralı olduğu tesbit edilmiştir.

Kamyonun çığnediği adam derhal ölmüş ve üzerinde hüviyetini tayine medar olacak bir şey bulunamamıştır. Cesed zabıta tarafından Vidos köyü ihtiyar heyetine teslim edilmiş ve tabibi adli Salih Haşim cesedi muayene ederek ölümün sebebinin tesbit ve defnine ruhsat vermiştir.

Mahalli zabıtası ölünün hüviyeti ve numarası tesbit edilen kamyon hakkında tahkikat yapmaktadır ve kamyonun aranılması için İstanbul zabıtasına da malûmat verilmiştir.

Samsunda felâketzedelere yapılan yardımlar

Samsun, (Hususi) — Samsun Milli Yardım Komitesi büyük bir faaliyeti göstermeğe devam etmektedir. Vali Bay Fuad Tuksalın riyasetinde sık sık toplanan ana komite alınması gereken kararları vererek hemen tatbikini temin etmektedir. Komite bazı günler iki toplantı dahi yapmaktadır. Salı günü sabahleyin vilâyet konağında yapılan toplantıdan başka gece Parti kurağında ikinci bir toplantı yapılmış ve bu, gecenin birine kadar devam etmiştir.

Kızılay merkez heyeti hemen hergün kurum binasında toplanarak âcilen alınması gereken işlerle meşgul olmaktadır.

Heyet azasının bu çalışmalarında gösterdikleri hararet ve hasretliği uzun zamanlar her türlü sitayişe lâyıktır.

Samsun vilâyet merkezinde Perşembe günü öğleye kadar toplanan teberrü miktarı 21.057 lira 58 kuruş balığı olmuştur. Teberrüt devam etmektedir. Esnaf cemiyetleri aralarında topladıkları ianeleri Milli Yardım Komitesine teslim etmektedirler. Ayakkabıcılar cemiyeti iki yüz çifte yakın eşya ve ayrıca nakdi teberrüt toplaması, terzi'ler cemiyeti iane toplamağa tehâlik göstermiş, diğer esnaf cemiyetleri bu vadideki mesailerinden güzel neticeler almışlardır.

İstanbulun yardımı bir milyona yaklaşıyor

Zelzele felâketzedelerine yardım işine dün de devam olunmuştur.

Dün vilâyet muntakasında felâketzedelere teberrü edilen paranın yekûnu 682,704 lirayı bulmuştur.

Toplanan paralar tamamen Merkez Milli komitesine gönderilmiştir. İstanbul felâketzedelere yapacağı nakdi yardımın önümüzdeki hafta içinde bir milyon lirayı bulacağı anlaşılmaktadır. Yalnız dün Merkez ve kazalarda toplanan para 42.528 liradır.

Ayrıca dün öğleden sonra Milli yardım komitesinin vilâyette yaptığı toplantıda bazı tacir ve zenginlerin yeni teberrü taahhüdleri kaydedilmiş ve evvelce az miktarda teberrüde bulunan vatandaşların ilâve taahhüdleri tesbit olunmuştur.

Dün komiteye gelecek yardım taahhüdünde bulunanların isimlerini aşağıya yazıyoruz:

Artın Kinacıyan 1500, Adasese Çiçekçi 800, Aslan Receb mahdumları 700, Koç Pıllaka hazır elbiseci 600, Karabet Balyan 600, Türk mensucat Limited Ş. 2000, Kara-gözoğlu Ali Rıza ve damadı Mikail Nurican 500, Sabuncaklı 500, M. Ali Kunt ve şeriki kumaşçı Jozef Hotola 1000, Jozef Hosyano 350, Türk Amerikan Lmd, 600, V. H. Yahni 500, Borjilay Benjamin 5050, Philips Radyo şirketi 1500, Helyos müessesati 1300, Osman Tasa oğlu 800, İttihat Değirmencilik Tür. A. Ş. 3000, Cömerd Zade müessesesi 200, Kalkavan Zade Rıza ve mahdumu 1000, Abdülvehab ve Hasan Tatari 600, Amor ve şeriki Annovi mahdumları 1000, Mihran ve Vahram Keseryan 5000, Sarraf oğlu Demir kardeşler 400, Foti Dulo 500, Aleko Dulo ve mahdumları Artin Dedeyan 2500, Mustafa Nazmlı Nalbur 1000, Krespi boyacı Karabet Kuyumciyan 2500 Blümental Jül ve mahdum, Dapkov 250, Kalovrlı 200, Dekalo 2000, Pretello İşperko 500, Rifat Keriban 500, Vitali Polikan 3000, Benhayim Polacı 225, Hoy Parrelli 700, Alber Alfondari 500, Bivas ve şeriki Robert Ferro 200, Aslan veresiye mağazası Asım Güven Ferhadoğlu 1000, Ali Asgar 3000, David Kasavı mahdumları 550, Nikola Dimkof ve Şü. 200, Leon Saron 500 ltra.

Eminönü muntakasında teberrüler

Dün Eminönü muntakasında 500 liradan fazla teberrüde bulunanlar da şunlardır:

Halil Ali Bezmen 1500, S. Suraski ve mahdumları 1500, Karabet Kuyumciyan ve Mah. 1300, Ahmed Hamdi Topbaş 1300, David Kalidron mah. 1500, Nuri Sevil ve ortağı 1500, M. Narliyan ve A. Lütfiyan 1300, Atâ Ata-bek 1300, Anadolu İnkişaf Ş. 1300, Armanak Şekerciyan 1300, Nesim Mıtrahî Benardeti 1300, Rıdvan Nasır 1000, Salti ve Franko 2000, Artin Kinacıyan evlâdları 1300, Brod mahdumları 1000, Danyel B. Anjel 1000, Rabeno Politi Polat Ltd. Ş. 1300, M. Sağıroğlu Nuri Sevil ve Ahmed Tatari ve ortakları 1000, İ. Sak Ertaş ve biraderi 1000, Rahmi Köseoğlu ve Vehbi Billimer (Emek manufatura mağabası) (nakid ve eşya) 800, İhsan Mermerci 800, Ali İhsan Neciboğlu 800, Mihâlâki N. koleldi 800, İsak Benezra Eskenazi (Trakya mağazası) 800, Sucuka biraderler 800, Kemal H. Samoel Sisa 800, Perahya ve Karlo 800, Sabri Çizmeçi ve kardeşleri 800, Çuhacı oğlu İzak Kohen ve mah. 800, Nası ve Acıman 800, Kazneti biraderler 800, Karabet Pamuk ve oğlu 800, Armine Papazyan 800, Benbasad ve Bozalto 800, Penso ve Sadaka Ltd. Ş. 800, Roditi Kohen 800, Şişman Yanko Ananya di 800, Rafael Kazes 800, Katalan biraderler 801, Said Gözem ve Seynur 800, Mahman Pesah 800, Osman Tatari 800, İsmet Remzi Avıdıncık ve ortak. (nakid ve eşya) 800, Brod Danyel 500, Hüsameddin Eren 500, Serkis Jangoçyan ve biraderi 500, Şaoul Menahem İlya Kohen ve Ş. 500, Nesim Leon Saban 500 A. Kazancıyan S. Vartanyan ve H. M. Nakayan ve Ş. 500, Miğirdiç Yazmacıyan 500, Moliz Ezra Şayo 500, Y. Fındıkıyan ve Sadi Tamer 500, Abdülvehab Tatari 500, Serkis Giridliyan ve oğlu 500, Karakin Atamyan 500, Kıryako Pamukoğlu 500, Fahri Kılıç 500, Nobar ve Yevtar Sivacıyan 500, Manifatura Limited Ş. 500, Nuri Topbaş 500, S. İlamon Behmuaras 500, Avayo ve Politi 500, Leon Semerciyan 500, Selim Döbek ve şeriki 500. Bovates Baruh 500, Cübüşyan Kanba-rozyan 500, Nobar Baharyan 500, Sadık Çizmeçi ve oğlu 500, Pertev Paker 500, Şahan Fe radyan ve ortakları 500, Mustafa Hikmet Yuca 500, Salomon Kohen 600, Mahmud Kuluk 500, Mehmed Sağıroğlu 500, İstanbul Balıkçılar Cemiyeti 500, Ali Tansever 500, Yakub Yusuf Yarar 500, S. ve V. Pardoro-kes 500, Nord Doçye Sigorta Ş. 500, Mensucat Santral Limited Ş. 1000, Menage Siton ve Şür. 500, Rober Ovadya Kandıyoti ve biraderi 500, Karadeniz Orman İş Limited T. A. Ş. 1000, A. Naki Erenyol mühendis 1000, A. Naki Erenyoldan İktisadi ve sanai Ticaret İşletme T. A. Ş. 1000, Faruk Atam 500, Lokantacılar Cemiyeti 1025,20, Leon Fintz 500, H. F. PH. F. Reentsma firmasının Türkiye ekspere ve mürakabe bürosu 2000 lira.

Şehrimizdeki Almanların teberrüleri

Şehrimizde Totonya Alman klübü mensubları da felâketzedelere bir yardım olmak üzere aralarında topladıkları

500 lirayı milli yardım komitesine vermişlerdir. Parası bulunmayan ve işmini bildirmek istemiyen bir Alman da altın nişan halkasını Kızılaya vermiştir. Şehrin muhtelif semtlerinde Kızılaya birçok aynı teberrüler de yapılmaktadır.

Dün Belediye kooperatifi, Tüccardan Haydar ve Peterikoğlu tarafından 100 er teneleden 300 teneke zeytinyağı Kızılaya teberrü edilmiştir.

Beynelmil teşkilâtın yardımları

Zelzele felâketzedelerine yardım işi etrafında hükümetimizle temaslarda bulunmak üzere birkaç gün evvel Ankaraya giden Beynelmîl Kızıllaç Ummü Kâtibi M. Ruje dün Ankaradan şehrimize dönmüş ve akşam Cenevreye hareket etmiştir.

M. Ruje dün Ankara temasları hakkında şunları söylemiştir:

«— Ankarada hükümet erkânile görüşerek Beynelmîl teşkilâtın yapacağı yardımın programını hazırladık. Mümkün olduğu kadar süratle yardımı temin etmek üzere bu akşam Cenevreye hareket ediyorum.»

Şehrimize gelen felâketzedeler

Dün sabah zelzele muntakalarından trenle yeniden 50 ve gece de 200 kadar felâketzede gelmiştir.

Gündüz gelen felâketzedeler Haydarpaşa garında sıcak yemek yedikten sonra Sirkeciye geçirilmişler ve göçmen misafirhanesine muvakkaten yerleştirilmişlerdir.

Gece gelenler de Haydarpaşa garı salonlarında geceyi geçirmişlerdir. Bugün İstanbul tarafına geçirilerek yerleştirileceklerdir.

Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdar ile Vali Muavini Halûk Nihad dün Sirkeci'deki misafirhaneye giderek felâketzedelerin vaziyetlerini tetkik etmişlerdir.

Valinin beyanâtı

Vali ve Belediye Reisi dün kendisiyle görüşen bir muharririmize felâketzedelere icab eden bütün yardımların süratle yapılmakta olduğunu, kendileri için otel ayrıldığını ve isteyenlere kira ile evler tutularak yerleştirileceklerini, kimsesiz küçük çocukların Darülacezeye verileceğini söylemiştir.

Dün misafirhanedeki felâketzedelerden ihtiyacı olanlara geç vakte kadar yatak ve giyecek dağıtılmıştır. Vilâyet felâketzedelerin her

Müstehcen roman davası alevlendi

(Baştarafı 4 üncü sayfada)

madhının tetkiki hakkındaki teemmülün de, tercümenin aslına mutabakat ve a - demi mutabakatının anlaşılmasından sonra bırakılmasına karar verilmesini ricadan ibarettir.

Suçluların Semih Lütfinin vekili E - sad Mahmud ise, iddia makamının mü - taleasma cevaben, hülasa olarak, şunları söylemiştir:

— Piyer Luiz Fransız edebiyatında bir merhaledir. Eserlerinden birçok parça - lar Fransız mekteplerinde dahi okunur. Piyer Luiz hakkında, Larusta, iddia ma -

kamının söylediği tarzda, bir ifade mev - cud değildir. Bu eser opera şekline so - kularak, Fransız devlet tiyatrosunda bile oynanmıştır.

Türk edebiyatının da «Afroditi» nin müstehcen olmadığına kanaati tammesi vardır. Eserin Fransızcadan türkçeye na - sil çevrildiğinin tetkiki de, ehli hibre se - çilecek Edebiyat Fakültesi profesörleri - nin uhdesine bırakılmadır.

Mahkeme Edebiyat Fakültesinden pro - fesör Şekib Tunç, Sadettin Celâl, doçent Ali Nihadı ehlihibre tayin ederek, du - ruşmayı 5 Şubata bırakmıştır.

Poliste :

Bir kapıcı mangal kömürle zehirlendi

Pangaltıda Tan sinemasında kapıcılık yapan Hüseyin, dün sabah odasında bay - gın bir halde bulunmuştur. Yapılan mu - yene neticesinde, Hüseyinin yatarken o - dasına aldığı mangaldan intişar eden ha - mızı karbondan zehirlendiği anlaşılmış, tedavi edilmek üzere Beyoğlu hastanesi - ne kaldırılmıştır.

Eir talebe tramvaydan düştü

Karagümrük orta okul talebe'lerinden 15 yaşlarında Ali, Edirnekapı durak ye - rinden hareket eden 168 sayılı tramvay arabasına atlamak isterken düşmüştür.

Bu sukut neticesinde vücudünün muh - telif yerlerinden ağır yaralanan talebe, Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır.

Dün iki otomobil kazası oldu

Dün şehrimizin iki muhtelif yerinde iki otomobil kazası olmuştur.

Şoför Ekrem'in idaresindeki 1618 sayılı otomobil Haydarpaşa Rihtim caddesinden geçerken, temizlik amelesinden Şabana çarparak başından yaralanmasına sebep olmuştur.

Şaban Nümüne hastanesine kaldırıl - mış, suçu şoför yakalanmıştır.

İkinci kaza da köprü sütüne olmuştur.

Jozefin adında genç bir kız köprü'nün bir tarafından diğer tarafına geçerken, şoför Kemal'in idaresindeki 1967 sayılı o - tomobilin sadmesine maruz kalarak vücu - dünün muhtelif yerlerinden yaralanmış - tr. Yaralı kız, hastaneye kaldırılmış, ka - zaya sebep olan şoför yakalanmıştır.

Bir amele başından yaralandı

Balıkpazarında Lonca sokağında Leon ve Elit çikolata fabrikasında Aleksis, dün asansöre çöp verirken muvazenesini kay - bederek düşmüş ve başından yaralanmış - tr.

Aleksis hastaneye kaldırılmış, kaza et - rafında tahkikata başlanmıştır.

RADYO

An' ara Radyosu

— DALGA UZUNLUĞU

1648 m. 182 Kes. 120 Kw.
T.A.Q. 19,74 m. 15195 Kes. 20 Kw.
T.A.P. 31,79 m. 9465 Kes. 20 Kw.

PERŞEMBE 11/1/1940

12.30: Program, ve memleket saat ayarı.
12.35 Ajans ve meteorolojî haberleri. 12.50 Türk müziği: Yeni şarkılar ve türküler. Ça - lanlar: Şerif İçli, Hakkı Derman, Hasan Gür, Hamdi Tokay. Okuyanlar: Safiye To - kay, Mahmud Karındaş. 13.30: Konuşma (Kadın saati.) 13.45 - 14: Müzik: Karışık hafif müzik (Pl.) 18: Program ve memleket saat ayarı. 18.05: Müzik: Radyo caz orkes - trası. 18.40: Konuşma (Sihhat saati.) 18.55: Serbest saat. 19.10: Memleket saat ayarı, a - jans ve meteorolojî haberleri. 19.30: Türk müziği: Fasil Heyetli. 20.15: Konuşma (Bibil. yografya saati.) 20.30: Türk müziği: Çalan - lar: Vecihe, Cevdet Çağla, Kemal N. Seyhun, İzzettin Ökte. 1 — Okuyan: Müzeyyen Se - nar. 1 — Kürdillhicazkâr peşrevi. 2 — Arif Bey - Kürdillhicazkâr şarkı: (Kanlar dökü - yor.) 3 — Sel. Pınar - Kürdillhicazkâr şarkı: (Aşkınla yanan.) 4 — Sel. Pınar - Kürdillhi - cazkâr şarkı: (Nereden sevdim.) 5 — Osman Nihad - Kürdillhicazkâr şarkı: (Akşam gü - neş kalkmalı.) 2 — Okuyan: Mustafa Çağ - lar. 1 — Kemal Niyazi Seyhun: Kemence tak - sîmi. 2 — Abdi Efendi - Mahur şarkı: (Gül - şeni ehar açdı.) 3 — Rahmi bey - Mahur şarkı: (O gülün geçdi güzelliğe çağı.) 4 — A - rif Bey - Mahur şarkı: (Gösterip ağyare lüt - fun.) 5 — ..... - Mahur türkü: (Giyer fis - tanını.) 6 — Mahur saz semaisi. 21.15: Mü - zik: David Zirkin tarafından Vlyolonsel par çaları. 21.35: Müzik: Küçük Orkestra (Şef: Necib Aşkın.) 1 — Eduard Künneke: Tees - sür vals. 2 — Schmidt Gentner: Bana da - ma söyle (Ağır vals.) 3 — Frans Lehar: Ço - cuk Prens operetinden potpuri. 4 — Carl Ry - dahl: Melodi. 22.15: Memleket saat ayarı, Ajans haberleri; Ziraat, Esham - Tahvilât, Kambiyo, Nukut Borsası (Fiat.) 22.30: Mü - zik: Operetler (Pl.) 23: Müzik: Cazband (Pl.) 23.25 - 23.30: Yarınki program, ve kapanış.

Ankara borsası

Açılış - Kapanış 10/1/1940 Fiatları

ÇEKLER

	Açılış - Kapanış	
Lordra	1 Sterlin	5.21
New-York	100 Dolar	129.28
Paris	100 Fran	2.95
Milano	100 Lire	6.68
Cenevre	100 İsviç. Fr.	29.105
Mmsterdam	100 Florin	69.0525
Berlin	100 Rayışm.	—
Brüksel	100 Belga	21.7775
Atina	100 Drahml	0.965
Sofya	100 Leva	1.5925
Prag	100 Çek Kr.	—
Madrid	100 Peçeta	13.19
Varşova	100 Zloti	—
Budapeşte	100 Pengö	23.5525
Bükreş	100 Ley	0.965
Belgrad	100 Dinar	3.1575
Yokohama	100 Yen	31.1775
Stokholm	100 İsveç Kr.	30.8275
Moskova	100 Ruble	—

Esham ve tahvilât

Ergani	19.80
İş Bankası nama peşin	9.10

Toplantılar :

Kızılay semt ocakları kongreleri

Kızılayın senelik kongrelerine başlanmış - tr. Evvelâ ocak kongreleri yapılmaktadır. Bu cümleden olmak üzere, dün akşam So - fular ve Aksaray Horhor semt ocaklarının senelik kongreleri yapılmıştır.

TIYATROLAR

Şehir Tiyatrosu Tepebaşı dram kısmında

akşam saat 20.30 da

Hayat Bir Rüya

İstiklal caddesi komedi kısmında

akşam saat 20.30 da

Sözün Kısa

Halk opereti - Bu akşam 9 da

Rahmet Efendi

Türkiye Cümhuriyet Merkez Bankası

6 - İkincikanun - 1940 Vaziyeti

AKTİF

PASİF

Kasa :	Lira		Lira
Altın: Safi kilogram 16,178.782	22.756.751,06		15.000.000,—
BANKNOT	15.011.754,—		
UFALIKLIK	1.655.628,44	39.424.133,50	
Dahildeki Muhabirler :			
Türk lirası	356.436,46	356.436,46	
Hariçteki Muhabirler :			
Altın: Safi kilogram 10.013.216	14.084.389,07		
Altına tahvilî kabul serbest dövizler	59.198,82		
Diğer dövizler ve Borçlu kırling bakiyeleri	10.952.399,08	25.095.986,97	
Hazine Tahvilleri :			
Deruhde edilen evrakı nakdiye karşılığı	158.748.563,—		
Kanunun 6 - 8 inci maddelerine tevfiikan hazine tarafından vâki tediyat	17.987.178,—	140.761.385,—	
Senedat Cüzdanı :			
TİCARİ SENEDAT	214.874.063,85	214.874.063,85	
Esham ve Tahvilât Cüzdanı :			
(Deruhde edilen evrakı nak - diyenin karşılığı Esham ve Tahvilât (İtibari kıymetle)	50.721.845,46		
B - Serbest esham ve tahvilât	7.563.000,70	58.284.846,16	
Avanslar :			
Hazineye kısa vadeli avans	6.956.000,—		
Altın ve Döviz üzerine Tahvilât üzerine	12.542,58	14.777.264,58	
	7.808.722,—	4.500.000,—	
Hissedarlar :			
Muhtelif :	19.060.598,30		
	517.134.714,82	517.134.714,82	
Yekün			
			517.134.714,82

1 Temmuz 1938 tarihinden itibaren: İskonto haddi % 4 Altın üzerine % 3

Yekün

11.1.1940

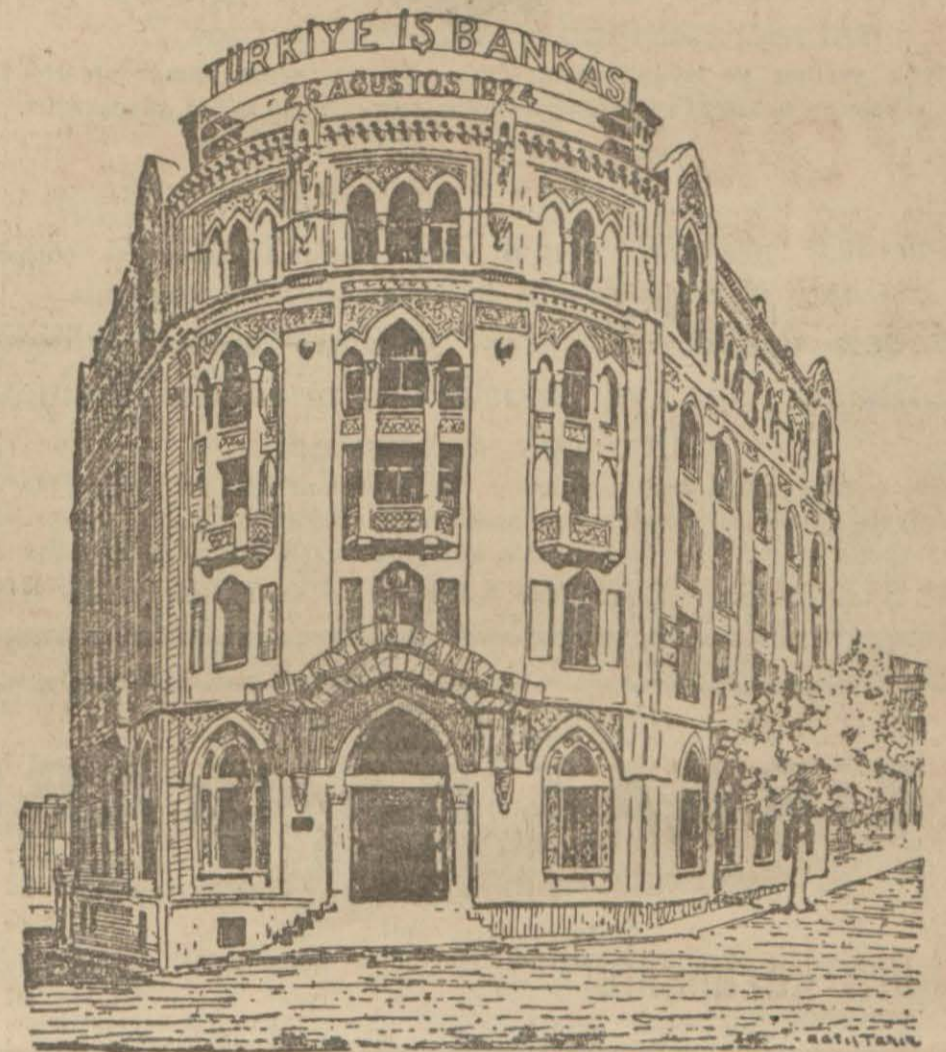
MİLLÎ
PIYANGO

NUN

11.1.1940
Üçüncü keşidesinde

150.000
LİRADIR

EN BÜYÜK
İKRAMIYE

T. İŞ BANKASI

1940 Küçük cari hesaplar
İKRAMIYE PLÂNI

Keşideler: 1 Şubat, 1 Mayıs, 1 Ağustos, 1 İkinciteğrin tarihlerinde yapılacaktır.

Kumbaralı ve kumbarasız hesaplarında en az elli lirası bulunanlar kuraya dahil edilecektir.

1940 İKRAMIYELERİ

1 Adet 2000 lirahk	=	2000.—	Lira
3 " 1000 "	=	3000.—	"
6 " 500 "	=	3000.—	"
12 " 250 "	=	3000.—	"
40 " 100 "	=	4000.—	"
75 " 50 "	=	3750.—	"
210 " 25 "	=	5250.—	"

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş olmaz, aynı zamanda talünüzü de denemiş olursunuz.

Istanbul levazım amirliğinden

Eyüb Defterdarında 1 No. lu dikim evinin çorap atölyelerinde makineler için ihzar edilen bina dahilinde zati çorap makineleri çalışmak isteyenlerin Defterdarda 1 No. lu dikimevi müdürlüğüne müracaatları. (10894)

Kadıköy Vakıflar Direktörlüğü İlanları

Avcı koru vakıf ormanlarının Obruk ve Tepeceören mevkiilerinde civarlarındaki or - manda mevcut kereste imalinden bakiye kalan enkaz ile malû ağaçlardan yarı yarıya karıştırılarak imal olunacak 4 bin kental kömür açık arttırmaya çıkarılmıştır. İhalesi 29/1/1940 Pazartesi günü saat 15 tedir. İstekillerin Kadıköy vakıflar müdürlü - ğüne müracaatları. (271)

Istanbul Mıtaka Liman Reislüğinden :

Arnavudköy voli mahallinde iki adet demirle 10 tona kadar zincir bulunduğu ve balıkçıların avlanışlarına engel teşkil ettiği cihetle bunların sahib veya acenteleri ta - rihi ilandan itibaren yedi gün zarfında müracaatla tasarruf ve aidiyetlerini isbat et - mek şartı ile buldukları mahalden çıkarmadıkları takdirde 618 numaralı limanlar ka - nununun muaddel yedinci maddesine tevfiikan muamele yapılacağı alâkadarlara ilan olunur. (260)

VAKİT, NAKİTTİR!..

5 porsiyonluk bir komprime ile (Su ve ateşten gayri haricden hiçbir madde ilâve etmeyi düşünmeksizin) 15 kuruş mukabilinde 15 dakika gibi kısa bir zamanda zengin ve iştahlı bir sofraya hazırlayabilirsiniz. Maruf ve meşhur lokantalarımızda dahi bu derece nefis bir çorbayı her zaman bulamazsınız.

Büyük yardım ve faydası aşikâr olan çorbaya sebze komprimelerimizin senelerce nefaset ve tazeliğini muhafaza ettiğine şahid olacaksınız.

ÇAPAMARKA

MERCİMEK, BEZELYA, NOHUD vesair hububat sebze ve çorbalık komprimelerini kilerinizde bu.undurmaya ihmal etmeyiniz.

Yedek erzak: Tasarruf edilmiş servet gibidir.
Eilhassa dar ve sıkışık bir zamanda kıymeti daha çok takdir edilir.

Aileler için olduğu kadar yolcular ve sporcular için de her zaman ve her yerde sıcak bir yemek temini kabildir. Bakkallarınızdan 50 gramlık bir komprime 9, 100 gramlık bir komprimeyi 15 kuruştan alabilirsiniz.
BEŞİKTAŞ: ÇAPAMARKA Tarihî tesisi: 1915

Son Posta

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aiddir.

ABONE FİATLARI

	1 Sene Kr.	6 Ay Kr.	3 Ay Kr.	1 Ay Kr.
TÜRKİYE	14.00	7.50	4.00	1.50
YUNANİSTAN	23.40	12.20	7.10	2.70
ECNEBİ	27.00	14.00	8.00	3.00

Abone bedeli peşindedir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlanlardan mes'uliyet alınmaz.
Cevap için mektüblara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lazımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf: Son Posta
Telefon : 20203

NEOKÜRİN

Baş, diş, romatizma, siyatik ve kulunc
ağrılarını geçirir, Gripe, ve soğuk algınlığına karşı iyi bir ilaçtır.
Günde 2 - 3 adet alınır. Sıhhat Vekâletinin ruhsatını haizdir.

Devlet Denizyolları İşletmesi Umum Müdürlüğü İlanları

- 1 - Bostancı İskelesinde kâin ahşap kulube ile Samatya İskelesi civarında idareye ald bir arsa açık arttırma ile kiraya verilecektir. Kıra müddeti 15 K. Sanî 1940 tarihinden itibaren Mayıs gayesine kadar olmak üzere dört buçuk aydır.
- 2 - Bu müddetin muhammen bedeli kulube için 22,5 ve arsa için 41,25 liradır. Muvakkat teminatları bir lira altmış dokuz kuruş ve üç lira on kuruştur.
- 3 - Arttırma 12. K. Sanî 1940 tarihine müsadif Cuma günü saat 10,30 da Tophane Umum Müdürlük Alım Satım komisyonunda yapılacaktır.
- 4 - Taliblerin şartları öğrenmek için her gün Malzeme Şubesine ve arttırma için yazılı gün ve saatte komisyona gelmeleri. (10717)

İstanbul Belediyesi İlanları

Teminat	Tahmin	Notlar
9,00	120,00	Taksim kışlası Cumhuriyet caddesi sokak 30/2 No. apartman kirası.
36,00	480,00	Taksim Mete caddesi sokağında 20 No. Kışla altında dükkan kirası.
4,50	60,00	Taksim kışla geçidi aralığı sokağında 25/6 No. ikinci katta odanın kirası.
13,28	177,00	Aksaray yangın yerinde 45 inci adada arsa satışı.
61,58	821,00	Kadıköy Caferpaşa mahallesi Muvakkithane caddesinde 3 No. dükkan kirası.
26,25	350,00	Cerrahpaşa 45 inci ilk okul binası yanında 1/5 numaralı evlerin enkaz satışı.

İlk teminat miktarları ile tahmin bedelleri yukarıda yazılı emlak 2490 numaralı kanunun 43 üncü maddesine göre ayrı ayrı teminden arttırmaya konulmuştur. İhale 15/1/1940 Pazartesi günü saat 14 de daimî encümende yapılacaktır. Şartname ve zabıt ve muameleler müdürlüğü kalemünde görülebilir. Taliblerin ilk teminat makbuz veya mektübları ile ve icabına göre alacakları fenni ehliyet vesikaları ile birlikte ihale günü muayyen saatte daimî encümende bulunmaları. (42)

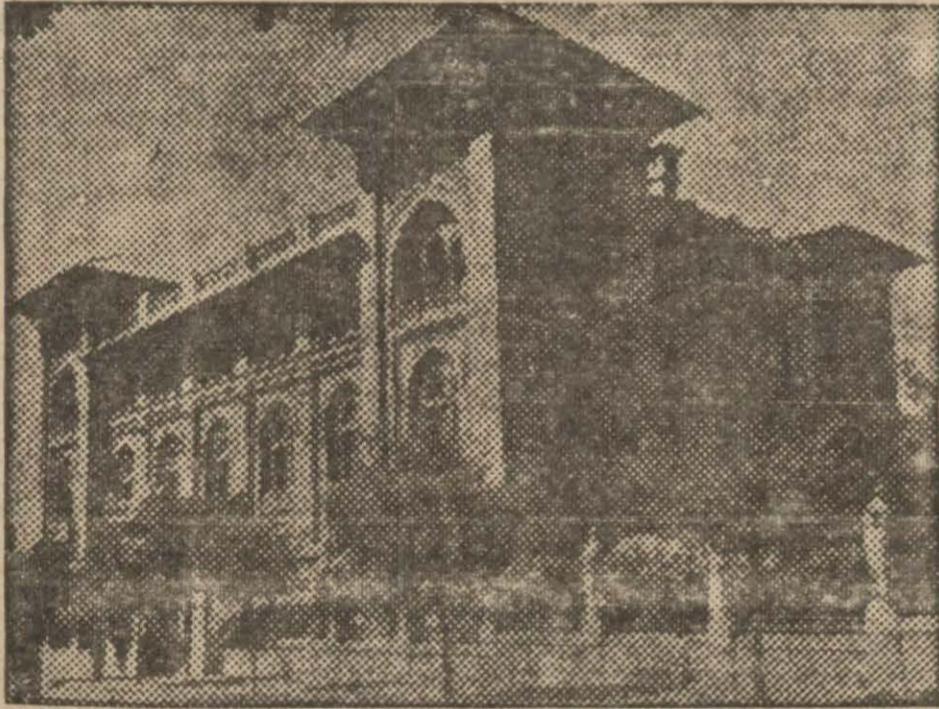
Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans aded.: 265

Ziraat ve ticaret her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

Acet	1,000 Lira'lık	4,000 Lira
4	500	2,000
4	250	1,000
40	100	4,000
100	50	5,000
120	40	4,800
160	20	3,200

DİKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

SILKO

ESKİ ve YENİ ROMATİZMA, LUMBAGO, SİYATİK, OMUZ, ARKA, BEL, DİZ, KALÇA ve soğuk algınlıklarından ileri gelen şiddetli ağrılarını teskin ve izale eder.

SELÂNİK BANKASI

Tesis tarihi: 1888

İdare Merkezi: İSTANBUL (GALATA)

Türkiyedeki Şubeleri:

İSTANBUL (Galata ve Yenicami)
MERSİN, ADANA Bürosu

Yunanistandaki Şubeleri:

SELÂNİK - ATİNA

Her nevi banka muameleleri
Kiralık kasalar servisi

GÜZEL SAN'ATLAR BİRLİĞİ Resim şubesinden

Umumî Hey'et 16/1/1940 Salı saat 15 de Alay Köşkünde toplanacaktır. Azanın behemehal gelmeleri.

Ruzname: 1 - Bir senelik iş raporu.
2 - Hesabatın tetkiki - 3 - İdare Hey'eti seçimi - Bütçenin tasdiki.

İlan Tarifemiz

Tek sütun santimi

Birinci sahife	400 kuruş
İkinci sahife	250 "
Üçüncü sahife	200 "
Dördüncü sahife	100 "
İç sahifeler	60 "
Son sahife	40 "

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilan yapacaklar ayrıca tenzilat tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilanlar için ayrı bir tarife derlis edilmiştir.

Son Posta'nın ticaret ilanlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir.

İlanlık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Rağıp Emeç

SAHİPLERİ: S. Rağıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIGİL

DEVA Kaşeleri

BAŞ, DIŞ, GRİP, NEZLE, ROMATİZMA ve SOĞUK ALGINLIĞINI DERHAL KESER
DEVA Kaşelerini

Her eczanede arayınız.

Devlet demiryolları ve limanları işletmesi umum idaresi ilanları

D. D./26 numaralı tarifinin II nci kısmının dolu ve boş madeni gaz mahfazaları D. D. İyâtına müteallik C. fıkrası perakende nakliyata da teşmil edilmiştir. Bu tarifin zeyli 15/1/1940 tarihinden itibaren mer'idir. Fazla tafsilât için istasyonlara müracaat edilmesi. «118» «264»

Istanbul Belediyesinden:

Belediye hukuk işleri kadrosunda mevcut üç münhal için müsabaka ile memur alınacaktır. Müsabakaya iştirak için:

- 1 - Türk olmak.
- 2 - En az lise mezunu olmak.
- 3 - Yaşı 18 den aşağı 35 den yukarı olmamak.
- 4 - Askerliğini yapmış veya askerlikle alakası kalmamış bulunmak.
- 5 - Hüsnühal eshabından olmak.
- 6 - Vazifelerine devamlarına mâni bir mesgullyetleri bulunmamak.

Taliblerin şeraiti halz olduklarına dair vesakî istidalarına rabt ile müracaatları ve hukuk işlerinden alacakları vesikalarla 15/1/1940 tarihine müsadif Pazartesi günü saat 14 de hukuk işlerinde yapılması mukarrer imtihana iştirakleri ilan olunur. (295)

Galatasaray Lisesi Müdürlüğünden:

Cinsi	Mikdarı Aded	B. Tahmin		İlk teminatı Lira Kr.
		Kr.	S.	
Portakal 64 lük	10000	5	60	118 50
" 80 lük	22000	3	25	
" 100 lük	8000	1	75	
Mandalina	5000	3	25	

Galatasaray lisesinin pansiyonunun 15/Nisan/1940 sonuna kadar ihtiyaçları olan yukarıda miktarda, beherinin tahmin fiyatı ve ilk teminatı yazılı portakal ve mandalinasının 30/1/1940 Salı günü saat 10 da açık eksiltmesi yapılacaktır.

Eksiltme Beyoğlu İstiklal caddesi No. 349 da Liseler muhasebeciliğinde toplanan okullar komisyonunca yapılacaktır. İstekliler teminat yatırmak için ve şartnameyi görmek üzere Beyoğlunda Galatasaray Lisesi idaresine müracaatları ve Ticaret Odası vesikasıyla birlikte Yukarıda sözü geçen gün ve saatte komisyonda bulunmaları. (299).

Pelediye Sular İdaresinden:

İdaremizin aboneman servisi için 9 kalem muhtelif evrak acele olarak bastırılacaktır. Bunlar için 17/1/1940 Çarşamba günü saat 15 de yapılacak açık eksiltmeye girmek isteyenlerin şartnamesini ve nümuneleri almak üzere Taksimde Straservilerdeki idare merkezinde levazım sefiliğine müracaat etmeleri.

Eksiltmeye girecekler «180» liralık muvakkat teminat yatıracaktırlar. «154»